Книжная палата

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ШАҲАР РЎЗНОМАСИ

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 25 (7. 414)

1991 йил 5 февраль, сешанба

Нархи 8 тийин

ТО Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ 4 февраль куни Тошкентда Ўзбекистон ССРдан чақирилган жангчилар хизматни ўтаётган ҳарбий қисмлар командирлари слётини ўтказиш республика ташкилот комитетининг навбатдаги мажлиси бўлди.

⊙ Ўзбекистон акционерлик инновация банки Ўрта Осиёда биринчи бўлиб, СССР Давлат банкидан ўз мижозлари бўлган совет корхоналари ташкилотлари ва кооперативларининг ҳисобларини чет эл валютасида очиш ва олиб бориш учун рухсатнома олди.

МАМЛАКАТИМИЗДА

⊙ Татаристон агросаноат мажмуи ходимларининг республика кенгашида озиқ-овқат муаммосини ҳал этиш учун ҳар гектар ернинг ҳосилдорлигини камида 1,5 бараварга ошириш, сут ва гўшт тайёрлашни эса 30 ва 40 фоизга ошириш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

⊙ Калининград шаҳар транспортида қатнаш ҳақи аввалгидек беш тийин бўлиб қолади. Касаба уюшмалари вилоят анжуманининг қатнашчилари ана шундай қарорга келдилар.

⊙ Бугун Москвада мамлакат оммавий ахборот воситалари вакилларининг — СССР Журналистларининг VII съезди очилди.

ХОРИЖДА

⊙ Эрон Президенти Али Акбар Ҳошимий-Рафсонжони Форс кўрфази районида тинчликни тиклаш мақсадида Эрон-Америка музокаралари бўлиши мумкинлигини айтди.

⊙ Европада ишонч ва хавфсизликни мустаҳкамлашга бағишланган музокараларнинг навбатдаги сессияси Австрия пойтахтида ишчи гуруҳларнинг мажлиси билан очилди.

Бугунги кун нафаси ТО

КПСС Марказий Комитети ва Марказий Назорат Комиссияси қўшма Пленумининг Сиёсий баёноти

ҲОЗИРГИ ПАЙТ ВА ПАРТИЯНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

I.

Пленум шуни қайд этадики, ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий ўзгартишлар доирасида, жиддий тўсиқларга қарамай бундан буёнги туб ислоҳотлар учун сиёсий ва ҳуқуқий шарт-шароитларни вужудга келтириш давом этмоқда. ССР Иттифоқини демократик негизда янгилаш тўғрисидаги масала кун тартибига қўйилди. Сўз эркинлиги ва виждон эркинлигига қонун тарзида кафолат берилди.

Бироқ ижтимоий жараёнларнинг зиддиятлилиги, йўл қўйилган хатолар ва янглишишлар, шу жумладан иқтисодий соҳадаги хато ва янглишишлар жиддий салбий ҳодисаларга сабаб бўлдики, булар кейинги вақтларда, айниқса, сезилиб қолди. Ислоҳотларни амалга ошириш соҳасидаги янги амалий ҳаракатларга эҳтиёж ҳали ҳеч қачон шу қадар қатъий бўлмаган, жамиятдаги ички ноиттифоқлик шу қадар таҳликали бўлмаган эди. Ҳозирги пайтнинг ўзига хос хусусияти мана шундан иборат.

Мамлакатдаги ижтимоий танглик хатарли нуқтага бориб етди, бунга чек қўйилмаса, вайронгарчилик келтирувчи ижтимоий ларзалар содир бўлиши мумкин. Сиёсий нуқтаи назарларнинг қарама-қарши туриши ижтимоий ва миллатлараро муҳолифлик шаклига кираётган, вазият эса кўпинча ҳокимият идоралари назоратидан чиқиб кетиб, тартибсизлик кўринишлари ва қон тўкилишига олиб бораётган минтақалар кўпайиб бормоқда.

Сиёсат майдонида СССРдаги ижтимоий тузумни ўзгартириш мақсадини танлаб олган кучлар пайдо бўлиб, ўзларини бирлаштиришга интилмоқдалар. Уларнинг нияти танлаб олинган социалистик йўл тарафдорларини ҳокимиятдан четлаштиришдан, давом этаётган ўзгартишларга, социализмга, халқ манфаатларига зид бўлган инқироз тусини беришдан иборат.

Айрим республикаларда СССР халқ депутатлари Съездларининг қарорлари писанд қилинмаётганлиги, СССР Конституциясининг қоидалари ғайриқонуний равишда бекор этилганлиги бедодликка йўл очди, шахс ҳуқуқларига ҳамла қиладиган, одамларнинг норозилигини қўзғатиб, қаршилик кўрсатишга мажбур этадиган ғайридемократик камситувчи ҳужжатлар қабул этилишига имкон берди. Миллатчи-айирмачи кучлар ижтимоий ғалабаларни тугатиш йўлини очиқдан-очиқ танлаб олдилар, ақл-идрок ва қонун чегарасидан чиқдилар, халқлар ўртасидаги азалий байналмилал алоқаларни бузмоқдалар, миллий камситишнинг энг ёмон шаклларини қайтадан тикламоқдалар. Миллатнинг ҳуқуқлари дунёда ҳамма тан олган инсон ва фуқаро ҳуқуқларидан гўё устун деб эълон қилаётган миллатчи тоталитар режимлар тузилмоқда.

Болтиқбўйи ва Кавказорти республикаларида аҳвол кескинлашганлиги, фожиали воқеалар рўй берганлиги, бошқа минтақаларда кескинлик сақланиб турганлиги — бутун жамиятга жиддий огоҳлантиришдир. Демократиялаш жараёни, ижобий ўзгаришлар барбод бўлиш ёқасига келтириб қўйилди, одамларнинг ҳаёти ва хавфсизлигига таҳлика кучаймоқда.

Пленум қатнашчилари одамлар ҳалок бўлганлиги муносабати билан қайғу изҳор этадилар. Биз шуни билдирамизки, партия биродаркушликни тўхтатиш, мамлакатни тинчлик ва бунёдкорлик йўлига қайтариш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилади.

Вужудга келган аҳвол — инсон ҳуқуқлари, конституциявий тартиб бузилганлигининг, марказий ва республика идоралари мамлакатнинг Асосий Қонунини кўпдан-кўп бузиш ҳолларига, бузғунчи кучлар томонидан аҳолининг катта гуруҳлари туб манфаатларига путур етказилишига тоқат қилиб турганликларининг натижасидир.

Мана шундай шароитда Пленум СССР халқ депутатлари IV Съездининг қарорлари асосида мамлакатда конституциявий тартибни зудлик билан тиклаш зарур деб ҳисоблайди.

Пленум қатнашчилари инсон ҳуқуқларини бузадиган ғайриконституциявий ҳужжатлар ва қарорлар қайси органлар томонидан қабул этилган бўлмасин, улар дарҳол бекор қилиниши кераклигини билдиради. Биз СССР ва республикалар Олий Кенгашларини, халқ депутатларини ўзаро алоқаларни йўлга қўйиб, чунончи, баҳсли масалаларни кўриб чиқиб, қонунчилик соҳасидаги тангликни бартараф этиш юзасидан самарали чоралар кўриш учун Президиумларнинг қўшма мажлислари, сессиялар ўтказишга чақирамиз.

Пленум ғайриқонуний қуролли тузилмалар ташкил этилишига, қуролли кучлар ва ҳуқуқ-тартибот идоралари ягона умумдавлат тузилмаси бузилишига йўл қўйиб бўлмайди, деб ҳисоблайди. Биз давлатнинг энг муҳим қуроллари бўлмиш армияга, хавфсизлик ва ички ишлар идораларига ҳужум қилинишига қарши чиқамиз. Пленум халқнинг тартибни таъминлаш, совет кишиларининг миллий мансублигидан ва ижтимоий аҳволидан қатъи назар, уларнинг хавфсизлигини, осойишталигини ҳамда меҳнат қилиш ва яшаш учун нормал шароитларни таъминлаш тўғрисидаги талабига қўшилади.

Халқлар дўстлиги, байналмилалчиликнинг энг яхши анъаналарини ривожлантириш, мамлакатимиз миллатлари ва элатларини ўзаро яқинлаштириш, миллий ўзига хосликни ўзаро ҳурмат қилиш йўлидан бориш зарур.

Ҳозир мамлакат фуқароларининг тинчлигига ва умуммиллий иноқликка ҳамма нарсадан ҳам кўпроқ муҳтож бўлиб турибди. Шу тинчлик ва иноқликка эришиш — партиянинг энг муҳим сиёсий вазифасидир. Пленум барча партия ташкилотларини кенг меҳнаткашлар қатламларига таяниб, касаба уюшмалари, ёшлар, хотин-қизлар, фахрийлар ва бошқаларнинг бирлашмаларига таяниб, маҳаллий хусусиятларни эътиборга олиб, мана шу долзарб муаммони ҳал этиш соҳасида сабот билан иш олиб боришга чақиради.

II.

Пленум коммунистларни ва барча фуқароларни Совет Социалистик Республикалари Иттифоқини сақлаб қолишни ёқлаб чиқишга чақиради.

Коммунистлар тенг ҳуқуқли суверен Совет Социалистик Республикаларининг Федерацияси сифатида Иттифоқимизнинг келажаги тўғрисидаги референдумга тайёргарлик кўриб, айни шу нуқтаи назарни қаттиқ туриб ҳимоя қиладилар. Референдум масъулиятсиз сиёсатбозлар қўлида давлатни барбод қилиш қуроли эмас, балки совет фуқароларининг ўз хоҳиш-иродасини чинакам эркин ва онгли изҳор этишидан иборат бўлиши керак.

Референдумга тайёргарлик партия бутун сиёсий ишининг марказига қўйилиши керак.

Пленум иттифоқдош ва мухтор республикаларнинг суверенитетини қарор топтириш жараёнини қўллаб-қувватлайди, буни давлатимизни чинакам мустақил республикалар ва халқларнинг янгиланган Иттифоқига айлантириш учун зарур шарт деб билади.

Бизнинг ҳуқуқий давлат барпо этиш йўлимиз ўзгармай қолаверади. Бу йўлни барча конструктив ижтимоий кучлар — халқ депутатлари Советлари, сиёсий партиялар ва оммавий ҳаракатлар мамлакат фуқаролари қўллаб-қувватлаган тақдирдагина у рўёбга чиқарилиши мумкин. Бу эса барча чин демократлардан конституциявий тузумга душман бўлганларга, ижроия ҳокимияти негизларини қўпораётганларга қарши изчил кураш олиб боришни талаб қилади. КПСС ҳисоблайдики, мамлакатдаги ҳокимият ғоят халқчил бўлмоғи керак.

III.

Пленум ҳисоблайдики, иқтисодиётдаги танглик ва у ижтимоий ҳамда миллий кескинликни баттар кучайтирганлиги иқтисодий ўзгартишлар билан сиёсий ўзгартишларнинг суръатларидаги тафовутнинг оқибати бўлди.

Аммо бу қийинчиликлар ва зиддиятлар туб иқтисодий ўзгартишларни тўхтатмаслиги лозим. Аксинча, бозор иқтисодиётини ривожлантириш йўли изчиллик билан ўтказилиши зарур.

Бозор муносабатларига ўтиш билан айни бир вақтда кўп поғонали иқтисодиёт вужудга келтирилиши, бунда мулкчиликнинг жамоа шакллари устивор аҳамиятга эга бўлиши, корхоналарнинг иқтисодий мустақиллиги, эркин хўжалик ташаббуси ва омилкорлиги кенгайтирилиши лозим.

Бундай шароитда партиянинг ижтимоий-иқтисодий сиёсати ҳар бир ишловчига самарали ва юқори ҳақ тўланадиган меҳнат қилиш учун кенг шароит яратиб беришга, ижтимоий ҳимоянинг пухта умумдавлат тизмасини шакллантиришга, иш билан банд бўлишни таъминлашга, аҳолининг кам даромадли қатламларига мадад беришга, нарх-наво кўтарилиши муносабати билан аҳолига барвақт товон тўланишига, даромадлар индексланишига қаратилади.

Пленум деҳқончилик-саноат соҳасини устивор ривожлантириш, унинг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлаш, ер ислоҳотини ўтказиш кераклигини билдиради. КПСС деҳқонга нисбатан ҳар қандай зўрликка, самарали ишлаб турган деҳқончилик-саноат тузилмаларини бузишга қарши чиқади, унумли меҳнат қилишни хоҳлайдиган ва шундай меҳнат қила оладиган кишиларга турли районларнинг хусусиятини эътиборга олиб, ер берилиши тарафдоридир.

Пленум қатнашчилари мамлакатдаги вазиятни барқарорлаштиришнинг СССР халқ депутатлари IV Съезди ишлаб чиққан дастурини қўллаб-қувватлайдилар ва меҳнат жамоаларини, коммунистларни, социалистик йўлнинг бошқа кучлари вакилларини, халқ депутатларини, барча совет кишиларини шу қалтис пайтда уюшқоқликка ва мураккаб вазиятни тушунишга чақирадилар.

Пленум мамлакатнинг иқтисодий бирлигини сақлаб қолиш, мулкни давлат ихтиёридан чиқариш жараёнига халқчил руҳ бериш, мулкнинг энг кўп қисмини меҳнат жамоалари қўлига топшириш учун курашни партия ташкилотларининг ҳеч кечиктириб бўлмайдиган энг муҳим вазифалари қилиб қўяди. Мана шуларнинг ҳаммасини меҳнат жамоаларига кенг миқёсда таяниб, касаба уюшма ташкилотлари, ўзини ўзи бошқарувчи жамоа идоралари билан биргаликда амалга ошириш лозим.

IV.

Инсонпарварлик қадриятларини ва одамларнинг маънавий маслакларини издан чиқарувчи доимий иқтисодий ва миллатлараро кескинлик жамиятнинг жонига тегди. Жамиятнинг маънавий салоҳиятини сақлаши ва кўпайтириши лозим бўлган айрим маданият ва илм-фан намояндалари зўравонликка ва бедодликка даъват этаётганликлари, айниқса, хатарли ва аҳлоқсизликдир. Улар ижтимоий нафратнинг руҳий кучи—бузғунчиликнинг энг оммавий ва энг даҳшатли омили эканини наҳотки билмасалар!

Кескинлашган ғоявий ва сиёсий ўзаро кураш шароитида оммавий ахборот воситаларининг мавқеи тобора катта аҳамият касб этмоқда. Коммунистларнинг, халқчиллик кайфиятидаги барча журналистларнинг бу соҳадаги вазифаси — демократик ғалабаларни қаттиқ туриб ҳимоя қилишдан, социалистик янгиланиш стратегиясини тушунтириб беришдан, хатоларни очиб ташлаш ва таҳлил этишдан, қайта қуриш душманларининг уйдирмалари ва хатти-ҳаракатларини фош қилишдан иборатдир.

Ҳар бир киши — йигит ва фахрий, она ва рафиқа, ишчи ва маданият арбоби, ўқитувчи ва шифокор, жангчи ва деҳқон учун: жамиятни янгилаш, мамлакат бирлигига, кўп миллатли хонадонимизда тинчликка эришишдан иборат олижаноб мақсадларни ҳимоя қилиш ёки одамларнинг ҳаёти ва хавфсизлигига қилинаётган ҳамлаларга индамай йўл қўйиб бериш ёхуд бундан ҳам ошиб тушиб, миллатлараро ва ижтимоий ёнғинни авж олдиришда қатнашиш керакми, деган икки йўлдан бирини онгли равишда инсоний ва маънавий жиҳатдан танлаб олиш пайти келди. Пленум жамиятни кенг умумфуқаро ва конституциявий асосда жипслашишга чақиради. Ҳақиқатни англаб олиш пайти келди, фуқаролар тинчлигини сақлаш, Иттифоқимизни янгилаш, социалистик йўлдан бунёдкорона ҳаракат қилиш манфаатларини кўзлаб, масъулият билан иш тутиш вақти келди.

V.

Пленум Форс кўрфази атрофидаги воқеалар хатарли равишда ривожланаётганидан астойдил хавотирлик изҳор этиб, мамлакатнинг давлат раҳбариятини қон тўкилишини тўхтатиш, атроф-муҳитга ўнглаб бўлмас зарба етказилишининг олдини олиш ва уруш можаросини БМТ хавфсизлик кенгашининг қарорлари руҳида сиёсий йўл билан ҳал этиш ўзанига ўтказиш учун халқаро ҳамжамият ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотига зарур қўшимча чора-тадбирларни таклиф этишга даъват қилади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

КЕЧА Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетида Ўзбекистон ССР Президенти И. А. Каримов билан Тошкент шаҳар партия ва совет органлари раҳбарларининг учрашуви бўлиб ўтди. Учрашувда партия ва давлатнинг долзарб масалалари муҳокама этилди.

Учрашувда Ўзбекистон ССР Президенти, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби И. А. Каримов нутқ сўзлади. У учрашув қатнашчиларининг кўплаб саволларига жавоб қайтарди.

Учрашувда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи котиби А. С. Ефимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби Ж. Ҳ. Ҳамидов қатнашдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши Раисининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ НАВБАТДАН ТАШҚАРИ ТЎРТИНЧИ СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Кенгашининг навбатдан ташқари тўртинчи сессияси 1991 йил 14 февралда чақирилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг Раиси

М. ИБРОҲИМОВ.

1991 йил 4 февраль.

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг навбатдан ташқари тўртинчи сессияси муҳокамасига қуйидаги масалаларни киритиш кўзда тутилмоқда:

1. Нарх-навони тартибга солиш қоидалари ҳамда Ўзбекистон ССРнинг 1991 йилги Давлат бюджети тўғрисида.
2. «Ўзбекистон ССРда тадбиркорлик тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳақида (иккинчи муҳокама).
3. «Ўзбекистон ССРда жамоат бирлашмалари тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳақида.
4. «Банклар ва банк фаолияти тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонуни лойиҳаси ҳақида.
5. «Ер солиғи тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонуни лойиҳаси ҳақида.
6. «Корхоналар, бирлашмалар ва ташкилотлардан олинадиган солиқлар тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонуни лойиҳаси ҳақида.
7. «Ўзбекистон ССР фуқароларидан, ажнабий фуқаролардан ва фуқаролиги бўлмаган шахслардан олинадиган даромад солиғи тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонуни лойиҳаси ҳақида.
8. «Ўзбекистон ССРдаги корхоналар тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси ҳақида.
9. Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий Қонуни)га қўшимчалар ва ўзгартишлар киритиш тўғрисида.
10. «Транспорт воситаларини олиб қочганлик учун жиноий жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонуни лойиҳаси ҳақида.

«Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор тикувчиларидан бири Алла Ким зиммасидаги вазифани аъло даражада бажариб ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда.

СУРАТДА: А. Ким.

Х. Мирзакаримов сурати.

Ўзбекистон ССР Вазирлар Маҳкамасида

● **2 февраль куни Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасида кенгаш бўлиб ўтди.**

Унда Ўзбекистон ССР Президенти ўртоқ И. А. Каримов 1 февраль куни бўлиб ўтган Федерация Кенгаши мажлисининг якунлари ҳақида ахборот берди. Маълумки, Федерация Кенгашида янги Иттифоқ шартномасининг имзоланиши, Болтиқбўйидаги вазият билан боғлиқ ҳамда бошқа долзарб масалалар муҳокама қилинган эди. Улар қаторида шу йилнинг 1 январидан бошлаб саноатда янги улгуржи нархлар ҳамда қишлоқ хўжалигида янги харид нархлари жорий этилгани муносабати билан чакана нархларни тартибга солиш масаласига ҳам алоҳида эътибор берилди. Улгуржи ва харид нархларига нисбатан чакана нархлар пасайиб кетгани сабабли бугунги кунда халқ истеъмоли молларини, шу жумладан озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш корхоналарнинг манфаатларига жавоб бермай қўйди. Бундай ҳолат истеъмол бозорини янада кўпроқ издан чиқариши ҳамда мол тақчиллигини кескинлаштириши хавфи бор.

Федерация Кенгашида таъкидлаб ўтилганидек, бундай шароитда чакана нархларни тартибга солиш объектив жиҳатдан зарурий чора ҳисобланади. Иқтисодиётимизнинг бозор муносабатларига кириб бориши зарурияти ҳам шуни тақозо қилади.

Агар Федерация шундай қарорни қабул қилгудек бўлса, унда Ўзбекистон ҳам халқ истеъмоли молларини асосан бошқа жойлардан келтирувчи жумҳурият сифатида худди шу тахлитда иш кўришга мажбур бўлади.

Шу билан бирга, деб таъкидлади Президент, бу масалада бизнинг қатъий ва ўзгармас йўлимиз шундан иборатки, ҳали қарор қабул қилинмасдан олдин аҳолининг барча қатламларини, айниқса кам таъминланган табақаларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш ҳамда эски ва янги нархлар ўртасидаги фарқни қоплаш тадбирларини ишлаб чиқиш зарур. Худди шу масала, яъни аҳолига компенсация пули тўланганидан кейингина янги нарх-наво сиёсатига ўтиш масаласи жумҳурият раҳбарияти томонидан Федерация Кенгашида ҳам чакана нархларни тартибга солишнинг қатъий шарти сифатида ўртага қўйилди. Шунингдек, пул тўловларини илгари кўзда тутилганидек 12 ёшгача эмас, балки 16 ёшдаги болалар учун ҳам бериш таклиф қилинди.

Президент алоҳида таъкидлаб ўтганидек, нархларни тартибга солиш бўйича Иттифоқ қандай қарорга келишидан қатъий назар, жумҳурият ҳукумати аҳолига нон ва ун маҳсулотларини эски нархларда сотишга кафолат беради. Илгари қайд этилганидек, бу масалада бизнинг қатъий қароримиз нон маҳсулотларининг аҳоли истеъмолидаги анъанавий ўрни билан белгиланади.

Кенгашда вазирликлар, концернлар, бирлашмалар ва корхоналар раҳбарларининг диққати халқ истеъмоли моллари ва хизматлари учун чакана ёки шартномавий нархларни ўзбошимчалик билан оширишга йўл қўйиб бўлмасликка ҳам қаратилди. Рухсатсиз шундай ҳоллар рўй берган тақдирда раҳбарлар жиддий жавобгарликка тортиладилар.

Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасига чакана нархларни тартибга солиш ҳақидаги қарор қабул қилинмасидан олдин аҳолининг барча қатламларини, айниқса кам таъминланган табақаларни ижтимоий жиҳатдан муҳофаза қилиш ҳамда эски ва янги нархлар ўртасидаги фарқни қоплаш тадбирларини ишлаб чиқиш юзасидан аниқ топшириқлар берилди.

(ЎзТАГ).

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши Раёсатининг қарори

СССР РЕФЕРЕНДУМИ ЎТКАЗИШ ОКРУГ КОМИССИЯЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

«Умумхалқ овоз бериш (СССР референдуми) тўғрисида»ги СССР Қонунининг 17-моддасига асосланиб, халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши Раёсати қарор қилади:

СССР референдумини ўтказиш округ комиссиялари меҳнат жамоалари, жамоат ташкилотлари ва истиқомат жойларидаги сайловчиларнинг йиғинлари вакилларидан иборат қуйидаги таркибда ташкил этилсин:

(Давоми. Бошланиши рўзноманинг ўтган сонида).

2. Бектемир округи

Афанасьев Станислав Константинович, ҳайдовчи — «Узводремстройэксплуатация» жумҳурият ишлаб чиқариш бирлашмаси хўжалик ҳисобидаги 2-автотранспорт корхонаси меҳнат жамоасидан.

Абдуллахўжаев Нигматулла Ёқубович, инспектор — Бектемир ноҳияси ижроқўми меҳнат жамоасидан.

Оқилов Ҳусан Жунайдуллаевич, бошлиқ — Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари вазирлигининг бурғилаш-портлатиш ишлари махсус бошқармаси меҳнат жамоасидан.

Давлетшин Ринат Гаязович, «Контингент» ҳарбий ватанпарварлик клубининг раиси — заҳирадаги жангчилар ноҳия кенгашидан.

Исмоилова Бувинисо Холматовна, ноҳия комсомоли қўмитаси котибаси — Ўзбекистон ЛКСМ Бектемир ноҳия қўмитаси аппарати меҳнат жамоасидан.

Ким Вера Борисовна, 41-шифохона тиббий ҳамширасиноҳия соғлиқни сақлаш бўлими меҳнат жамоасидан.

Мар Турсуной, уй бекаси — Бектемир ноҳияси хотин-қизлар кенгашидан.

Ҳайдаров Манаф Эргашевич, ҳаракат хавфсизлиги бўлимининг бошлиғи — Тошкент автотранспорт экспедиция комбинати меҳнат жамоасидан.

Холиқов Мураджон Қаҳҳорович, касаба уюшмаси қўмитасининг раиси — йирик панелли уйсозлик заводи меҳнат жамоасидан.

Ульянкина Людмила Михайловна, мудира — 573-«Теремок» болалар боғчаси меҳнат жамоасидан.

Хасаншин Воберт Мубаракшинович, касаба уюшмаси қўмитасининг раиси — «Узводприбормаш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнат жамоасидан.

3. Киров округи

Айтмуҳамедов Шашиткан, қўлда йиғиштириш бошлиғи — Киров ноҳияси ободонлаштириш бошқармаси меҳнат жамоасидан.

Отабекова Муфлиха Усмонбековна, павильон мудираси — Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси меҳнат жамоасидан.

Охунжонов Абдумўмин Валиевич, бўлим мудири — «Узпромстройбанк» меҳнат жамоасидан.

Годженов Рифат Асанович, директор — 58-мактаб меҳнат жамоасидан.

Голиков Владимир Ильич, антенна-мачта ўрнатувчи — Тошкент радио-телевидение эшиттиришлари ва кўрсатувларини узатиш маркази меҳнат жамоасидан.

Жаворонкова Нина Васильевна, партия ташкилоти котибининг ўринбосари — «Строймеханизация» тресты аппарати меҳнат жамоасидан.

Кузнецова Ирина Анатольевна, муҳандис — Жумҳурият махсус электр-ишга тушириш-созлаш бошқармаси меҳнат жамоасидан.

(Давоми бор).

РЎЗНОМА — МУШТАРИЙ — РЎЗНОМА

«Оқшом»га жавоб берадилар

«Сувсиз сарсонмиз»

(22.XI. 1990)

«Водоканал» трести ходимлари томонидан «Сувсиз сарсонмиз» номли танқидий мақола текшириб чиқилди.

Сағбон кўчаси бўйлаб диаметри 200 миллиметрли сув қувури ўтган бўлиб, Абдураҳмонов кўчасидан «Октябрь» деҳқон бозоригача бўлган хонадонларнинг аҳолисини ичимлик суви билан таъминлайди. Шу сув қувурининг бир томони авария ҳолатида бўлгани сабабли бу сув тармоғи анчагина катта бир даҳа аҳолисини ичимлик суви билан таъминлай олмайди.

Бозор манзилида «Водоканал» трестига қарашли диаметри 250 миллиметрли сув қувури қурилиш иншоотларининг тагига тушиб қолган бўлиб, бош пудратчи 11-«Висотстрой»нинг трестига қарашли 1-қурилиш бошқармаси томонидан бир неча бор узиб юборилган. Сув қувурларини айлантириб ўтиш масаласи ҳал қилинди ва 15 декабрда қуриб битказилди. «Водоканал» трести томонидан Сағбон кўчаси ва унга туташган кўчалардаги сув қувурларининг босимини ошириш учун 1991 йил режасида жорий таъмир кўзда тутилган.

«Водоканал» трести ходимлари томонидан Ибн Исмоил Шоший 3-берк кўчаси аҳолисининг сув таъминоти масаласи ҳам текшириб чиқилди. Маълум бўлдики, бу кўчадаги сув қувурининг диаметри 25 миллиметр бўлиб, хизмат муддатини ўтаганлиги сабабли, аҳолининг сувга бўлган талабини қондира олмайди.

Ибн Исмоил Шоший 3-берк кўча аҳолисининг сувга бўлган эҳтиёжини қондириш учун «Водоканал» трести томонидан янги сув қувурларини қуриш учун лойиҳа-харажат ҳужжатларини тайёрлашга буюртма берди ва қурилиш ишлари 1991 йилда бажарилади.

З. СОЛИХЎЖАЕВ,
«Водоканал» трести бошқарувчиси.

«Қачон тартиб бўларкин?»

(22.XI. 1990)

Рўзноманинг «Қачон тартиб бўларкин» ва «Ўгай муносабат» номли танқидий чиқишлари бирлашмамиз ва 7, 8, 18-автокорхона раҳбарлари билан биргаликда кўриб чиқилди.

Ҳақиқатан, мақолаларда зикр этилган камчиликлар ўринлидир. Айрим маршрутларда баъзи бир ҳайдовчиларнинг йўловчилардан ҳақ олиб, чипта сотмасликлари, ҳаракат жадвалларига риоя қилмасликлари ва кўпгина шунга ўхшаш салбий ҳолатлар мавжуд.

Кўрсатиб ўтилган камчиликларга дахлдор шахслар, яъни 7,8 ва 18-автокорхона раҳбарлари йиғилишда қаттиқ танқид қилинди. Жумладан, 18-автокорхона директорининг ўринбосари вазифасини бажарувчи ўртоқ Б. Ғофуров қаттиқ огоҳлантирилди. Бундан ташқари, автокорхона раҳбарларига бирлашманинг «Йўловчилардан нақд пул йиғишни тўхтатиш ва уларни чипталар билан таъминлаш» тўғрисидаги буйруғини автобус ҳайдовчилари ўртасида қайта кўриб чиқиш ва ҳаракат жадвалларига қатъий риоя қилишни таъминлаш топширилди.

Н. ШАРОПОВ,
Тошкент шаҳар йўловчилар ташиш автотранспорт ишлаб чиқариш бирлашмаси бошлиғи муовини.

«Кимга тош отяптилар?»

(28.XII. 90).

Собир Раҳимов ноҳия халқ таълими бўлими рўзноманинг юқоридаги сарлавҳа остидаги мақоласини кенгайтирилган кенгаш ва ўқитувчилар йиғилишларида кўриб чиқди. Бундан ташқари мавжуд мактабларнинг барча синфларида, ота-оналар мажлисларида муҳокама қилиниб, жамоатчилик тартибини бузувчилар билан шахсан суҳбат ўтказилди.

Айни пайтда трамвай, троллейбусларга тош отувчи болаларга қарши навбатчиликлар ташкил этилди. 36, 233, 249, 165-мактабларда ўқувчилар ўртасида таълим-тарбия ишлари етарли даражада олиб борилмаётганлиги таъкидланди. А. Черкасов, И. Бондаренко, Р. Ахмедшин, А. Эгамбердиев, Х. Рихсиев, Б. Раҳимов, У. Қодиров, Ш. Рихсиев, О. Рихсиев, Д. Умаров, Т. Рихсиев каби «тош отар» болаларнинг хулқ атвори ўқувчилар ўртасида муҳокама қилинди. Ота-оналари билан суҳбатлар ўтказилиб, уларнинг юриш-туришини қаттиқ назорат қилиш таъкидланди.

М. ОДИЛОВА,
Собир Раҳимов ноҳияси халқ таълими бўлими мудири.

«Ташгоршвейбит» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 2-ателье чеварларидан мижозлар мамнун. Бу ерда буюртмалар тез ва соз бажарилади.
СУРАТДА: чеварлар Робия Алиева (чапда) шогирди Раъно Аҳмедова билан аёлларнинг енгил пальтосини қандай тикиш хусусида маслаҳатлашмоқда.

У. УСМОНОВ сурати.

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

⊙ 53-АЛОҚА бўлимидагилар кўнгилдагидек ишламаяпти. Масалан, «Ёш ленинчи», «Тошкент оқшоми», «Ўзбекистон адабиёти ва санъати», «Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» рўзномаларининг бири келса, бири келмайди. Нега деб сўрасангиз, балога қоласиз...

М. ЙУЛДОШЕВ,
Киров ноҳияси, Мингўрик кўчаси, 23-уй.

⊙ МЕН ўқишга 87-автобусда қатнайман. Лекин у қатнов жадвалига мутлақо риоя қилмайди. Бекатда соатлаб кутамиз. Бошқа автобуслар ҳар 10-15 дақиқада келишади. Айниқса, кечки пайт юрак зириллайди. Қани энди «87» келса... Йўқ, кутаверасиз...

О. АБУБАКИРОВ.
ТошДД толиби.

⊙ БИЗ бир неча йиллардан бери Калинин ноҳияси марказига ишга қатнаймиз. Шу сабабли 7-автокорхонага қарашли 69-автобус йўналишини озгина ўзгартириш, яъни шу автобуснинг заргарлик заводи олдидан бурилмасдан, тўғрига, «Ватан» кинотеатригача бориб, у ердан 2-трамвай депоси орқали юриб, катта «Қаъни» гузаридаги дўконгача келса, деган истак бор. Ундан у ёғига эса катта «Қаъни» кўчаси бўйлаб яна ўзининг олдинги мактаб бекатигача бориб, эски йўналиш асосида йўлни давом эттириши мумкин.

Бунда бор-йўғи йўналишда озгина ўзгариш юз беради, холос. Яъни автобус йўналишига 2та ортиқча бекат киритилади. Биз бу ҳақда 7-автокорхона директори номига ҳам илтимос хати ёзган эдик. Лекин жавоб бўлмади. Наҳотки, арзимизни инобатга оладиган киши топилмаса?

Жами 12 имзо.

⊙ МЕН 1990 йил 23 ноябрь куни эрталаб соат 6.00 да поезддан Жанубий вокзалга тушдим. Шундай жойда чойхонанинг ёпиқлигига афсусландим. Эрталаб ёш болали ота-оналар, қари чолу кампирлар совуқда дилдираб юрганига, бир пиёла иссиқ чой йўқлигига ачиндим. Наҳотки, шу ердаги чойхоналар ишини соат 7.00дан йўлга қўйиш мумкин эмас?

Х. АЛИЕВ,
63 ёшли меҳнат фахрияси, пенсионер.

Муштарий таклиф қилади...

Аввалги ўрнига қўйилса

БИЗ бир гуруҳ талабалар ўқиш ва амалий машғулотларга қатнашимизда транспортнинг ноқулайлигидан қийналаяпмиз. Сабаби, 44-автобус жуда ҳам кам қатнаяпти. Автобуснинг маршрути ўзгаргандан бери шу аҳвол. Бундан фақат биз эмас, умуман «Пахтакор» метро бекатигача борадиган йўловчилар ҳам қийналишаяпти. Айниқса, 56-94 ТНН номерли автобус Чорсуда соатлаб туриб қолади.

Биз автобуснинг маршрути аввалги ўз ўрни, яъни 17-шифохона ва «Пахтакор» станцияси оралиғига қўйилишини ва автобуснинг жадвал асосида ўз вақтида қатнашини истардик.

Охунбобоев номли тиббиёт билим юртининг бир гуруҳ қизлари.

...танқид қилади

Пули ёқади-ю...

ХАЛҚИМИЗДА ажойиб бир мақол бор: «Ўзи ёқадику, пули чақади». Лекин биз фикр юритмоқчи бўлган жойда «пули ёқади-ю, ўзи чақади».

Ленин ноҳиясига қарашли «Автодормехбаза» раҳбарларига кейингиси ёқиб тушган. Баҳона бензин йўқ. Натижада, ахлатларни олиб кетишга чек қўйилди. Ҳафтада икки марта ўрнига кейинги уч ой ичида бор-йўғи беш-олти маротабагина машина келди, холос. Оқибатда аҳлатлар кўпайиб, янгидан-янги ахлат уюмлари пайдо бўлмоқда.

Хонадонлар чиқитларни олиб кетиш учун йил давомида ахлат пули тўлайдилар.

И. РУСТАМОВ,
хизматчи.

«Боши берк кўча»

(«Тошкент оқшоми», 1991 йил 4 январь)

⊙ РЎЗНОМА бугунги кундаги катта ижтимоий иллатни кўтариб чиқиб, савобли иш қилган. Ҳақиқатан, фоҳишабозлик кучайиб боряпти. Ёш-ёш йигит-қизларнинг кўпчилиги бузилиб кетяпти. Касалликларини тарк этмаган айрим катта ёшдаги «кимса»лар бузуқчиликларини давом эттиришиб, қўшмачилик билан шуғулланяптилар. Ёш келинчак, жувон ва аёлларни йўлдан оздириб, «тоғ» ваъда қилиб ор-номусини поймол этмоқдалар.

Бу масалада фақат аёлларни айблаш ўринли эмас. Менинг назаримда, фоҳишабозликда, аёлларни йўлдан уришда бузуқ «бойвачча» эркакларнинг ўрни катта. Улар туппа-тузук аёлларни йўлдан уриб, оиласидан жудо қилмоқдалар.

Оила — бу жамият куртаги, келажагимиз. Агар бундайлар кўпайиб бораверса, жамиятимиз маънавий ҳалокат йўлига бориб қолади-ку! Бас, шундай экан, орамиздаги маънавий нопокларга қарши кескин кураш олиб боришимиз керак.

Ю. МУҲАМЕДОВ,
меҳнат фахрийси.

⊙ ҲАҚИҚАТАН ҳам рўзномада жуда ўткир ва долзарб мавзу кўтарилган. Очиғини айтганда, одоб-ахлоқ масаласи ёшлар ўртасида иккинчи даражали масала бўлиб қолди. Ўғил болалар орасида жиноятчилик авж олаётган бўлса, қизлар ва ёш жувонлар ўртасида баданфурушлик авж олиб бормоқда. Бугунги иқтисодий танглик пайтида жамиятимизга бутунлай қарама-қарши иллатнинг бу тури соғлом фикрловчи кишиларнинг ғашига тегмоқда. Арзимаган совға-салом ёки тақчил молга бир кеча ўз баданини сотаётганлар албатта оз эмас. Мақолада таъкидланганидек, кийим-кечак, озиқ-овқат маҳсулотларининг йўқлиги, борининг ҳам нархи осмон эканлигини эътироф этмасдан бўлмайди. Бундан фойдаланаётган айрим «қўли узун» акахонлар новжувонларнинг баданфурушлик касбини эгаллашларига ҳисса қўшмоқдалар. Иккинчидан, ҳар қадамда қўзиқориндек кўпайиб бораётган видеосалонларда кўрсатилаётган шаҳвоний хирсга тўла турли фильмлар балоғат ёшида турган ёшларни ўз домига оҳанрабодек тортмоқда.

Хўш, баданфурушлик қилаётганлар кимлар? Турмуши бузилган ёш жувонлар, алданган қизлар, етишмовчилик эзган ёлғиз оналар ва енгил-елпи ҳаётга ружу қўйган кимсалардир.

Бизнинг Фарғонада ҳам бундайлар оз эмас. Узоққа бориб юрмасдан бир қўшнимни мисол қилиб олай. Иккита қизи бор (оталар ҳар хил). Уйини эркаклар меҳмонхонаси десак, адашмаймиз. Катта қизи 14 ёшда «она касби»ни эгаллади.

Биз уни тартибга чақирдик. Фойдаси бўлмади. «Менинг ҳаётимга аралашманглар акс ҳолда судга бераман» дейди. Мана сизга «закончи»нинг жавоби.

Хуллас, биз муштарийлар «Оқшом» саҳифаларида ана шундай ўткир мақолалар тез-тез бериб борилишини истаймиз.

Н. АКБАРОВ,
хизматчи.

⊙ БУНДАЙ дарддан фориғ бўлиш учун нима қилиш керак? Қандай чора кўриш керак? Нима учун кўпинча бир-бирини севиб турмуш қурган оилаларда болалик бўлиш насиб этмайди-ю, баъзи бир балоғатга етмаган суюқ оёқ қизлар туғруқхонама-туғруқхона юришади? Нима учун уйим-жойим, болам-чақам деб юрган келинлар бошида доим калтак синса-ю, аммо минг афсуски, дуч келган эркак билан дон олишиб юрган «ифлос» аёл номига доғ туширганларнинг ошиғи доимо олчи бўлади? Тағин бундайларга уй-жой ҳам дарров топила қолади. Ахир ўшалар эмасми, бир туппа-тузук оила бошлиғини йўлдан уриб, бола-чақасининг ризқини еяётган. Ахир бу фалокатларнинг касофати урмай кимни урсин. Эсиз бундайларга аёл номи...

Нима учун илгари уйларга қулф-калитлар солинмаган. Чунки илгари пок одамлар, ҳалол инсонлар кўп бўлган. Бир пайтлар кимки ўғирлик қилса, қўли чопилган экан, ўшанда ўғирлик бўлмаган экан. Мен шу нарсанинг тарафдори эдим. Иложи бўлса, «тунги лаззат» шайдоларини пешонасига катта бир тамға босган бўлар эдим. Афсуски, бизлардаги жазолар «юмшоқ», шунинг учун иллат камайиши ўрнига илдиз отиб кетмоқда.

М. СОДИҚОВА,
Собир Раҳимов ноҳияси Чиғатой маҳалласи.

«ТО» тушунтириши

Б. РАҲМАТУЛЛАЕВ: Мен 1983 йилдан 1988 йилгача вазирликда ишлаган эдим. Ҳозирги кунда Тошкент пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлаяпман. 1987 йилда автомашина олиш учун вазирликда навбатга турган эдим. Айтингчи, шу ҳуқуқни корхонада тиклашим мумкинми?

ЖАВОБ: Амалдаги қоидага кўра фуқароларнинг уй-жой шароитларини яхшилашга муҳтож кишилар айрим ҳолларда, жумладан, сайлаб қўйилган лавозимга ўтганда, қарилик ёки ногиронлик пенсиясига чиққанда, хизмат юзасидан турар-жой ёки ётоқхона берилганида ҳисобда туриш ҳуқуқи сақланади. Бироқ машина олиш навбати бошқа корхонага ишга кўчирилганда сақланмайди.

⊙

Ю. РАЖАБОВ: Менинг отам II гуруҳ меҳнат ногирони. У кишига вилоят ижтимоий таъминот бўлимидан енгил автомашина берилиши керак эди. Лекин ВТЭК комиссияси уни машина ҳайдашга нолойиқ деб топди. Айтингчи, энди машина олиш учун нима қилиш лозим?

ЖАВОБ: Амалдаги қоидага кўра, енгил машина ногиронларга ВТЭК хулосасига асосан берилади. Демак, отангизнинг машина ҳайдаш имконияти ВТЭК томонидан чекланган экан, ижтимоий таъминот бўлими ҳам ВТЭК хулосасига мувофиқ иш тутган. Агар медицина хулосаси нотўғри деган шубҳа отангизда бўлса, у ҳолда вилоят врачлик техник комиссиясига қайта медицина хулосасидан ўтказилиш учун мурожаат қилиши мумкин.

⊙

М. ҚОСИМОВА: Мен 1988 йил Октябрь ноҳияси ижтимоий таъминот бўлимига енгил автомашина олиш учун «Қаҳрамон она»ларга белгиланган имтиёзли навбатга турган эдим. Навбатим «24» эди. 1989 йили навбатим «9» га тушибди. Ўтган йил сентябрь ойида бориб хабар олсам, навбатим «9»дан яна қайтиб «14»га чиқиб қолибди. Ҳайронман!

ЖАВОБ: Ижтимоий таъминот бўлими томонидан тасдиқланган енгил машина харид қилувчилар рўйхатини эълонлар тахтачасига осиб қўйганидаги «9» сонли навбат бир йил ўтганидан кейин «14» сони билан сабабсиз алмаштирилган бўлса, у ҳолда таъминот бўлими ходимлари қоидага биноан иш тутмаган ҳисобланади. Демак, сиз шаҳар ижтимоий таъминот бошқармасига шикоят қилишингиз мумкин.

⊙

Б. ВОҲИДОВ: Мен уруш йилларида «Шавкатли меҳнати учун» нишони билан тақдирланган эдим. Медаль қандайдир сабабга кўра йўқолган. Унга берилган ҳужжат бор. Айтинг-чи, имтиёз берувчи гувоҳнома олиш учун қандай ҳужжатларни кўрсатишим керак?

ЖАВОБ: 1988 йил 1 июлдан эътиборан Улуғ Ватан уруши йилларида мамлакат ичкарисидаги фидокорона меҳнати учун СССР орден ва медаллари билан мукофотланган кишиларга урушда қатнашган ҳарбий хизматчилар учун белгиланган имтиёзлар ва афзалликлар жорий этилган. Бу ҳақда СССР Давлат меҳнат қўмитаси ва Бутуниттифоқ касаба уюшмалари Конфедерацияси тушунтириш хати ҳам эълон қилинган. Унга кўра мукофотлар қаторига уруш йилларида шаҳарларни, тегишли жойларни мудофаа қилишда ўрнак бўлганларга атаб таъсис қилинган медаллар ҳам киради.

Имтиёзлар олиш ҳуқуқини, берувчи ҳужжатларга шахсни тасдиқловчи паспорт ва орден гувоҳномаси ёки медалларга бериладиган ҳужжатлар киради. Бу уруш йилларидан кейинги мамлакат ичкарисидаги фидокорона меҳнати ва ҳалол ҳарбий хизмати учун мукофотланганларнинг меҳнат дафтарчасига киритилган ёзув ёки архив муассасаларининг справкаси билан ёки бошқа таалуқли органларнинг кўрсатмаси билан тасдиқланиши мумкин.

80 сўм нафақа пули олаётган ва дори-дармонни 50 фоиз кам нархига олиш ҳуқуқига эга бўлган пенсионерлар учун ушбу имтиёзлардан фойдаланиш учун пенсия гувоҳномаси асос бўлади. Агар гувоҳнома берувчи муассасанинг 50 фоиз камайтирилган нархда дори-дармонлар берилиши ҳақида штамп, муҳр билан тасдиқланиб, раҳбарнинг имзоси бўлса, у ҳолда бундай имтиёздан фойдаланиш учун бошқа ҳужжатлар талаб қилинмайди.

Юқорироқ миқдорда пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлган уй-интернатларда яшайдиган шахслар (уруш инвалидлари ва бошқалар) учун ҳам тайинланган пенсиянинг 10 фоиздан кам бўлмаган миқдорини олиш ҳуқуқи сақланади. Шунингдек, касаба уюшмалари Конфедерацияси Раёсатининг 1988 йил 26 апрелдаги «Санаторий ва курорт хизматини тобора ривожлантириш ва яхшилаш ҳақида»ги қарорида кўрсатилишича, Улуғ Ватан уруши йилларида мамлакат ичкарисидаги фидокорона меҳнат ва ҳалол хизмати учун СССР орден ва медаллари билан мукофотланган кишилар мамлакатнинг курортларига октябрь ойидан апрель ойигача йўлланмасиз ёки комплексли курсовкалар билан келсалар, путёвка нархи миқдорининг 30 фоизини тўлайдилар. Нархнинг қолган 70 фоизи курорт кенгаши ва ижтимоий страхование ҳисобига қопланади.

А. ҲАСАНОВ,
ҳуқуқшунос.

«Деҳқон бувага раҳмат!»

ТОШКЕНТ шаҳридаги 11 та ноҳия улгуржи-чакана мева-сабзавот комбинатлари ўртасидаги мусобақага якун ясалди. Кўрик натижасига кўра Акмал Икромов ноҳияси биринчи ўринни, Киров ноҳияси иккинчи ўринни эгаллади. Улар Тошкент шаҳар агросаноат бирлашмасининг фахрий ёрлиғи ва 700 сўм пул мукофоти билан тақдирландилар. Шу муносабат билан Акмал Икромов ноҳиясидаги Абдулла Қодирий номли маданият уйида «Меҳнат байрами» ўтказилди. Унда йил давомида амалга оширилган ишлар бўйича Киров ноҳияси улгуржи-чакана мева-сабзавот комбинати бошлиғи Абдувосиқ Юсуповнинг ҳисоботи тингланди. У ўтган йили ўтказилган энг яхши тадбирлардан бири — «Деҳқон бувага раҳмат!» шиори остида ўтказилган кўрик-танлови аҳамиятини алоҳида таъкидлади. Бу танловни ўтказишдан мақсад, деҳқонлар билан савдо ходимларининг алоқасини мустаҳкамлаш ва шу билан шаҳарликлар дастурхонини кўплаб миқдорда мева-чева маҳсулотлари билан таъминлашдан иборат эди.

Танловга илғор деҳқонлар ва жамоа раҳбарлари таклиф қилинди, уларга эсдалик совғалари топширилди. Бу хайрли ишни 1991 йилда ҳам давом эттириш мўлжалланмоқда. Ўтган йил якунида яхши натижаларга эришган «Юксак маданиятли сотувчи» шарафли номига муяссар бўлган савдо ходимларига фахрий ёрлиқ ва пул мукофотлари ҳам топширилди.

Йилнинг ҳамма фаслларида самарали меҳнат қилган савдо ходимлари ҳузурида жумҳуриятда хизмат кўрсатган «Баҳор» халқ рақс дастасининг лобар қизлари, «Қизиқчи—90» кўриги ғолиби Обиджон Асомов ва «Баҳор» дастасининг хушовоз хонандаси, Ўзбекистон ССР халқ артисти Хайрулла Лутфуллаевлар ўзларининг дилрабо куй ва қўшиқлари билан сидқидилдан хизмат қилишди.

Х. МИРЗАКАРИМОВ.

Тошкентдаги 1-пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси Раиса Абдуғаниеванинг номини ҳурмат билан тилга олади. Чунки бу пешқадам ишчи ҳамиша кунлик режаларини ортиғи билан адо этади.

Ҳ. СОЛИҲОВ сурати.

Луқма

Сийқаси чиққан ваъдалар

ДАМ олиш ёки бегим кунлари шаҳар транспорти қатновида ҳаддан ташқари кўп узилишлар содир бўлади. Транспорт ҳайдовчиларининг кўпчилиги қатнов жадвалига қатъий риоя қилишмайди. Масалан, шу йилнинг 19 январь (шанба) куни эрталаб соат 8 дан 45 минут ўтгунича «Россия» меҳмонхонаси бекатида 4, 7, 9, 24, 28-трамвай ҳамда 13 ва 16-троллейбусларни кутдик. Шу вақт мобайнида Чилонзор томонга қатновчи шу транспортлардан биронтаси ўтмади. Тизза бўйи келадиган қорда соатлаб транспорт кутишнинг азобларини (бошидан совуқ, оёғидан зах ўтиб) мутасаддилар бир ўйлаб, тасаввур қилиб кўрсинларчи? Ахир биз давлат ишига шошилаяпмиз. Шанба кунлари ҳам кўпгина идора ва ташкилотлар, корхоналар ишлайди-ку!

Балки, йўлни тойғоноқ дея баҳона қилишар? Ахир трамвай темир изда юради, бензини тугади десак, бензинда юрмайди, тешилди десак, баллони йўқ... Албатта, ток йўқ, деган сийқаси чиққан баҳонани қилишлари турган гап. Ток бўлмай қолиш сабабини ва сабабчисини топиш, уни жазолаш ёки унга жарима солиш шунчалик қийинми?

Ҳозир одамлар гапдан, баҳоналардан ва қуруқ ваъдалардан чарчаган. Энди одамларга амалий иш керак. Сийқаси чиққан ваъдаю баҳоналарни эшитишни хоҳламайди.

Ҳ. ТОЖИМАТОВ,
СССР Журналистлар уюшмаси аъзоси.

⊙ Ушбу саҳифани «Тошкент оқшоми» рўзномаси ижтимоий-сиёсий муаммолар бўлими мудири Тўхтамурод ТОШЕВ тайёрлаган.

Жумҳурият бўйлаб

БАҲОРГИ МАВСУМГА ШАЙ

Февраль эндигина бошланган бўлса-да Ленин районидаги партия XXVII съезди номли жамоа хўжалигида бутун техника экин мавсумига тахт қилиб қўйилди. Культиваторлар, шудгорлаш тракторлари, сеялкалар, бороналар ва бошқа агрегатлар тикланибгина қолмай, яхшилаб текширилиб, созланди.

Бу устахоналардаги ишлар пухта ташкил қилинганлигининг натижасидир. Одамларга кўнгилдагидек ишлаш ва дам олиш учун барча шароитлар яратиб берилди. Хўжаликда эҳтиёт қисмлар, асбоб-ускуналар вақтида ғамлаб қўйилди, ёш усталарга фахрийлар ёрдам беришди. Барча механизаторлар техникани таъмирлашда иштирок этиб, шу ернинг ўзидаёқ ремонт сифатини текшириб кўрдилар.

БУҚАЛАР — ШАРТНОМА АСОСИДА ГЎШТГА ТОПШИРИЛМОҚДА

Пенсионер Куйли Хушимов Карл Маркс номли давлат хўжалигига 180 килограмм вазнли буқани топширди У буқани хўжалик билан тузилган шартномага кўра боққан эди. Давлат хўжалиги отахонни сомон, беда, омухта ем билан таъминлаб турди, хуллас ем-хашакни бозордан қидиришга тўғри келмади. Ишнинг натижасидан Хушимовлар оиласи ҳам, хўжалик ҳам мамнун. Буқа тирик вазнининг ҳар бир килограмми учун эса пенсионер илгаригидан деярли икки баравар кўп — деярли беш сўмдан олди.

Хўжаликда шунга ўхшаш бошқа мисоллар ҳам бор. Энди хўжалик ишчилари жониворларни бўрдоқига боқиш учун бажонидил олишяпти. Ҳозир қарийб 700 оила совхоз билан шартномалар тузган. Улар мол ва ем-хашакни имтиёзли шартлар билан олишмоқда.

Бундан хўжалик ҳам фойда кўраяпти. Ишнинг янги шакли жорий этилгач, бу ерда чорвачилик маҳсулоти тайёрлаш дарҳол анча ошди. Январь ойидаёқ давлат буюртмаси ҳисобига 30 тонна гўшт топширилди.

УЙЛАРГА ГАЗ ЎТКАЗИЛАДИ

Қизилтепа районига олис Удмуртиядан металл қувурлар ортилган вагонлар келди. Бу юк шу ердаги хўжаликларни газлаштириш учун мўлжалланган. Қувурлар Бухорода етиштирилган мева, сабзавот, полиз маҳсулотлари ва узум эвазига олинди.

Районда қишлоқларни «кўринмас олов» билан таъминлаш юзасидан махсус дастур ишлаб чиқилган ва ҳозир амалга оширилмоқда. Бу йил юздан зиёд хонадонга газ киритилади. Яқин ойлар ичидаёқ газ қувурлари «Ленинград», «Москва», «Партия XXII съезди» номли, «Бухоро» колхозларига етиб боради.

ДИЁРИМИЗ БОЙЛИКЛАРИ

Ўзбек олтин қазувчилари шаҳрида ўлкашунослик музейи очилди. Музей кўргазмасида Қизилқумдаги ўсимликлар ва ҳайвонот оламининг барча намуналари намойиш этилган. Бу ерга кирган мактаб ўқувчилари ҳайратланиб, қойил қолсалар арзийди: саксовул, шўра, қумдаги акация ва саҳрода ўсадиган бошқа кўпгина ўсимликлар ландшафтли диорамаларга жойлаштирилган. Бу ерда ҳайвонот оламининг ҳам турфа вакиллари — чўл агамиси, тошбақа, шоқол, ноёб қушлар ва бошқа жониворлар тўпланган. Қизилқумдаги қоя тошларига ўйиб туширилган тасвирлар фото композицияси ҳам ақлни лол қолдиради.

Кейинги вақтларда бундай шартли белгилар туширилган анчагина қоялар кашф этилди. Экспонатлар орасида СССР Фанлар академияси этнография илмгоҳининг Хоразм археологик экспедицияси совға қилган фотосуратлар ҳам бор.

ҒАЗАЛ МУЛКИНИНГ СУЛТОНИ ТЎҒРИСИДА

А. С. Пушкин номидаги Самарқанд вилоят кутубхоналар бирлашмасининг ташаббуси билан вилоятдаги барча китоб уйларида буюк мутафаккир Алишер Навоийнинг 110 йиллик юбилейига бағишланган кечалар бўлиб ўтди.

— Бизнинг ходимларимиз район кутубхоналарига юбилей кечасини ўтказишда методик ва амалий ёрдам беришмоқда, — деди вилоят кутубхоналар бирлашмаси директорининг ўринбосари Н. Ростовцева. — Яқинда биз тайёрлаган программа асосида «Аҳил яшанглар...» ва «Жаҳон мард эркакларин ёқтиради» мавзуларида кечалар ўтказилди.

«Ғазал мулкининг султони» деб номланган кўргазма алоҳида эътиборни жалб қилмоқда. Бу кўргазмада Алишер Навоийнинг тўла асарлар тўплами, унинг ижоди билан боғлиқ илмий тадқиқотлар намойиш этилган. Шоирнинг 1941 йилда Москва ва Ленинград нашриётларида чиқарилган асарлари нусхалари эътиборни тортаяпти.

(ЎзТАГ).

1991 йил— Ўзбекистонда Алишер Навоий йили

ШОИР МЕРОСХЎРИ

КОММУНИСТИК фирқанинг 1931 йилдан аъзоси бўлган Шариф Ширинбоев бир пайтлар менга Улуғ Ватан уруши йилларида Эронда ишлаган кезларини ҳикоя қилганди. Ҳазрат Алишер Навоий ўз ҳисобидан қурдирган обидалар, очтирган ариқлар ва бошқа ободончилик ишлари тўғрисида гапириб бир куни Машҳаддаги амалдорларга қилган ҳазилини айтган эдилар:

— Мен Навоий меросхўриман. Энди буюк бобокалоним меросини талаб қиламан.

Амалдорлар чунонам чўчиб кетиб Машҳаддаги СССР консулига «Бу мерос шундай каттаки, биз уни тўлашга қурбимиз етмайди» дейишган. Консул эса Шариф Ширинбоевга бу ҳазил учун дашном берган.

Эрон амалдорлари чиндан ҳам Навоий олдидаги қарзларини сира унутишмайди. Шариф аканинг Машҳад хотирасидан баъзиларини оқшомхонлар эътиборига ҳавола этаман.

«Машҳур Улуғбек Мирзонинг рафиқаси Гавҳаршодбегимнинг ташаббуси билан Машҳад шаҳри марказида Масжиди Жомеъ бунёд этилган. Алишер Навоий унинг таъмир қилинишига бош-қош бўлади. Имом Ризо ва Хорун ар-Рашид мақбараларининг атрофига буюк шоир маблағи ҳисобига Саҳни кўҳна айвон ва Тилла гумбаз номи билан машҳур катта масжид барпо этилади. Бундан ташқари унинг ён ва орқа томонларига Саҳни кўҳна, Саҳни масжиди. Гавҳаршодбегим ва Саҳни Нов қурилади.

Саҳни кўҳна Имом Ризо масжидининг энг катта саҳнларидан бўлиб, узунлиги 104 метр, эни 64 метрдир. Унга кўк тош плиталари ётқизилган. Бу саҳнда ҳар йили муҳаррам ойида ўтадиган диний маросимлар бўлади. Маросимда бир неча минг зиёратчилар қатнашади.

Саҳни кўҳнанинг ўрта қисмига айвон ва тилла гумбаз жойлашган. Бино жуда муҳташам меъморлик иншооти бўлиб, ўзига хос гўзаллик ва кўркка эга. Олтин гумбаз шаҳарнинг шимолий томонидан 12-15 километрдан, жануб томондан эса 25 километр масофадан аниқ кўриниб туради. Ҳаво очиқ кунларда қуёш нурида гумбаз узоқда ёниб турган чўғга ўхшайди. Гумбазнинг баландлиги ўн беш метрдан ортиқроқ бўлиб, унга тилла суви юритилган. Айвоннинг баландлиги эса ўн метр, эни олти метрдан иборат.

Мақбара Алишер Навоий томонидан қурдирилган бўлиб, унинг ўнг томонидаги кўринарли жойга «Султон Бойқаронинг вазири аъзами Мир Алишер Навоий томонидан барпо этилган» деб тошга ўйиб ёзилган.

Ўн еттинчи асрда Эрон шоҳи Аббос мақбарани бироз кенгайтиради. Ўн саккизинчи асрнинг ўрталарида эса Нодир шоҳ Ҳиндистон юришида қўлга киритилган ўлжа—олтинлар ҳисобига унинг гумбазини олтин суви билан безаттиради. Ҳозирги кунда ҳам Машҳад аҳолиси ва минглаб сайёҳлар бу муҳташам бинони бунёд этган Алишер Навоий номини ҳурмат ва иззат билан тилга оладилар.

Соқи-хона сув ичадиган жой, ҳали айтиб ўтилган Саҳни кўҳна ўртасидаги оби-хиёбон ариғи устига махсус бино қурилиб, унинг ичида истеъмол учун тоза сув сақланади. Доира девор четларига мис жомчалар махсус занжирларга осиб қўйилган. Имом Ризо мақбарасига зиёратга келувчилар жомлардан сув ичадилар. Бинонинг ички қисми шоҳ Аббос томонидан олтин суви билан безатилган.

Алишер Навоий ҳаракати билан яратилган бу Чашмаи бино бизнинг давримизгача жуда яхши сақланиб келган.

Оби хиёбон эллик километрдан ортиқроқ узунликка эгадир. Бу ариқнинг кенглиги бир ярим метр бўлиб, бутун Машҳад шаҳрини кесиб ўтади. Ҳазори масжид тоғи этагига жойлашган Чашман Гилосдан оқиб келувчи ариқ асосан ҳашар йўли билан қазилган.

Халқ ўртасида кенг тарқалган ривоятларга кўра, Алишер Навоий ариқ қазилишига ўз ҳисобидан маблағ ажратган. Шу билан бирга ўзи ҳам ариқ қазилишида бевосита иштирок этган.

Алишер Навоий томонидан қурдирилган бу ариқ беш юз йилдан бери Машҳад шаҳрини ва шаҳар атрофидаги ўнлаб қишлоқларни сув билан таъминлаб келмоқда. Буни қарангки, «Осиёи Мир Алишер» тегирмони ҳанузгача сақланиб ўз вазифасини бажариб келмоқда.

Машҳад шаҳрининг жануби ғарбида Турботи Шайхи Жомеъ шаҳар чегарасига етмасдан Ҳирот йўлига ёндош Хавф қишлоғида «об омбор» бор. Бу сув омбори Машҳад шаҳри атрофидаги боғроғларни, экинзорларни сув билан таъминлайди.

1944 йили Теҳронда Алишер Навоийнинг «Мажолис-ун нафоис» асарини форс тилига Теҳрон дорилфунуни профессори, адабиётшунос, бир қанча йил Эрон маориф вазири бўлган Али Асқар Ҳикмат таржима қилди. Таржимон китоб сўзбошисида шундай фикрларни битган эди:

«...Катта тарихий аҳамиятга эга бўлган Алишер Навоийнинг «Мажолиус-ун-нафоис» китобини бир неча бор такрор мутолаа қилдим. Натижада бу китоб билан Шарқ классик адабиётига қизиқадиган Эрон зиёлиларини ва Теҳрон дорилфунуни талабаларини таништиришни лозим топиб китобнинг таржимасига чидам билан киришдим ва тўрт йиллик узлуксиз меҳнат давомида мақсадимга эришишга муваффақ бўлдим. Алишер Навоийнинг «Мажолис-ун-нафоис» асари фақат Эрондагина эмас, балки дунё адабиёти классикасида катта ва салмоқли ўринга эга эканини исботлаб ўтдим».

1945 йил май ойида мени СССРнинг чет эллар билан маданий алоқа ўрнатиш жамияти Хуросон бўлими вакили қилиб тайинлашди. Ихтиёримга анчагина маблағ ҳам берилди.

Хуросон генерал-губернатори, Эроннинг собиқ бош вазири Али Мансурмулк ижозати билан Машҳадда Алишер Навоий юбилейини ўтказишга тараддуд кўра бошладик.

Хиёбони Паҳлавида жойлашган икки қаватли бинонинг ҳовлисида одамлар гавжум бўлиб кетди. Мажлис тўридан генерал-губернатор Мансурмулк, СССРнинг Хуросондаги бош консули Александр Матвеев, муовини Кирилл Буриченко, шаҳоншоҳ банки директори Гулконий, молия бошқармаси бошлиғи Давлат Шоҳий, вилоят рўзномаси муҳаррири Озодий, ёзувчи Муиний, сиёсий арбоб Омилий ва бошқалар ўрин олишди. Орадан узоқ йиллар ўтган бўлсада, Тоҳирийнинг ҳаяжон ичра сўзлаган нутқи ҳамон хотирамда. У шундай деганди:

«Алишер Навоийнинг Машҳад шаҳрида ҳамда унинг атрофида яшовчи Чинорон, Фаримон ва бошқа қишлоқлар аҳолисига кўрсатган ғамхўрлиги чексиздир. Мир Алишер Навоий ташаббуси билан барпо этилган мактаблар, кутубхоналар, ҳаммомлар, карвонсаройлар, янги сув омборлари, қаздирилган ариқлар ҳамон халқ фойдасига хизмат қилмоқда...».

Худди шу мажлисда мен ҳазрат Навоийга алоқадор бир қизиқ воқеани эшитдим.

Оби хиёбон Машҳад шаҳрининг бир томонидан кириб иккинчи томонидан чиқиб кетади. Шаҳарнинг катта ва гавжум Поён хиёбон ва Боло хиёбон кўчалари ўртасида жойлашган имом Ризо мақбарасининг атрофида жойлашган эски ва янги саҳнлар ичидан кесиб ўтади. Оби хиёбон бир куб метр ҳажмидаги сувга эга бўлиб, у Совет Туркманистонига яқин чегара тоғларидан бошланади. Асосий манбаи Ҳазори масжид тоғидан чиқадиган Чашмаи Гилос сувидан олиниб, у Машҳад сари оқади. Оби хиёбон Абулқосим Фирдавсий мақбараси атрофидаги боғ томон оқадиган сувни кесиб ўтади. Бу сув ҳажми бир куб метрдан ошмайди.

Ўн бешинчи асрнинг охирларида ана шу икки ариқ суви тақсимоти бўйича катта жанжал кўтарилади ва уни бартараф этиш учун Алишер Навоийнинг ўзи ҳам ташриф буюради.

Мироблар турли фикрларни ўртага ташлайди. Уларнинг режаларини диққат билан тинглаган шоир сув тақсимоти бўйича ҳеч қачон жанжал чиқмайдиган лойиҳа зарурлигини айтади. Мироблар кўп бош қотиришади. Турли таклифлар бўлса-да, уларнинг лойиҳалари жанжални буткул бартараф этмасди. Навоий уларни рад қилади. Шундай қилиш керакки, икки ариқдан фойдаланувчи аҳоли абадий жанжаллашмай сувдан фойдаланиладиган бўлишсин, дейди. Мироблар, чора тополмагач, Навоийнинг ўзи бир фикрга келади. У икки ариқ қўшиладиган жойга катта ҳовуз қазишни буюради. Кейин ана шу икки сув қўшиладиган миқдорда сув оқиб ўтадиган қурилма ясаттиради. Энди икки томон деҳқонлари сувдан баб-баравар фойдаланадиган бўлдилар ва жанжалга ўрин қолмади.

Бу ривоятми, ё ҳақиқат, билмадим. Аммо бу халқнинг Навоийга ҳурмати ва эътиқодини яна бир бор тасдиқловчи далил эди».

Машҳадга Ойбек домла келганида Шариф ака унга Навоий луғатини бериб юбормоқчи бўлгани ҳақида ҳам гапирган эдилар. Афсуски, баъзи сабабларга кўра бунга муваффақ бўлмабдилар.

Шариф Ширинбоев (1908—1982) Навоий меросхўри деб ўзини ҳисоблагани адолатли эди. Бу зинҳор ҳазил бўлмаган.

Ҳамдам СОДИҚОВ.

Менга беринг, мен чаламан.

А. Жданов сурат лавҳаси.

Ҳамшаҳарлар, Сизлар учун

«АЛОҚАЧИ» ХИЗМАТИНГИЗДА

⊙ ЯҚИНДА ПОЙТАХТИМИЗНИНГ КУЙБИШЕВ ШОҲ КЎЧАСИДА «АЛОҚАЧИ» ДЎКОНИ ИШГА ТУШДИ. АЙНИ ПАЙТДА ДЎКОНДА АЛОҚА АППАРАТЛАРИНИНГ ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАРИ ҲАМДА ШУНГА ЎХШАШ ТУРДОШ ЖИҲОЗЛАР СОТИЛМОҚДА.

Шунингдек, дўконда муассасалар ва аҳолидан ишдан чиққан барча белгидаги телефон аппаратларини тузатиб бериш йўлга қўйилган. Корхона ва ташкилотлар махсус жиҳозларни дўкондан улгуржи савдо йўли билан сотиб олишлари мумкин.

Ливиядан мактуб

ХАЛҚНИНГ ТИЛ БОЙЛИГИ

ҲУРМАТЛИ муҳаррир! Мен ўзбек диёрининг хорижда ишлаётган бир намояндалариданман. Ватандан узоқ юртда бўлганимиз туфайли, албатта, кунлик, ҳафталик ёки ойлик рўзнома (куннома, саҳифа) ва ойномаларни ўз вақтида ўқишдан маҳруммиз. Лекин мамлакат ичида қаерга бормайлик ватандошларимиз билан учрашгудек бўлсак, бир-биримиздан ўзимиз ўрганиб қолган сўзларни ишлатиб «Янги рўзнома, ойнома йўқми?», деб сўраймиз. Мабодо, диёримиздан янги юртдошимиз келиб қолгудек бўлса қўнимгоҳнинг (аэропорт) ўзидан, ҳаттоки, қўлидаги писта ёки ширинликларнинг пўчоқлари билан тўла, устида ўзбек тилида ёзилган қоғоз ўрамларини олиб, ўзини силаб, тўғрилаб ва тахлаб чўнтакка соламизки, бир оз вақт ўтиб бўшаган пайтимизда, она Ватанда бўлаётган ўзгаришлар ва унинг ҳаёти ҳақида янги хабарларга эга бўлармиканмиз, деган умидда.

Баъзи пайтларда бахт юришиб, қўлимизга тўла кунликми ё ойликми матбуотлардан бирортаси тушиб қолгудек бўлса, бошимиз осмонга етиб, хурсандчилигимизнинг чегараси бўлмайди, бир неча кун уни бошидан охиригача шошмасдан, ҳарфма-ҳарф ўқиймиз.

Омадни қарангки, сафимизга диёримиздан яқинда яна бир юртдошимиз келиб, писта, бодом, шўрданак, майиз, туршак ва кийим-кечаклар ўралган босма қоғозларни улардан бўшатди-да, тахлаб, тўғрилаб «Мана озгина бўлса ҳам Ватан ҳақидаги хабарларга бўлган ташналик қондирилса, хурсанд бўламан», деб қўлимга бир дастасини узатди. Ҳажмлари ҳар хил бўлган, турли рўзномалардан қирқиб ёки йиртиб олинган бу кўримсиз ва ғижим варақлар она Ватанимиз Ўзбекистон ҳақидаги хабарларни ўзида мужассам этган эди. Улар орасида ҳатто «Ўзбекистон адабиёти ва санъати»нинг битта тўла сони сақланиб қолган экан. Унинг ғижим бўлиб қолган саҳифаларини қўл югуртириб тўғриладимда, барча қолган майда-чуйда варақларни ичига солиб, уйга йўл олдим. Уй томон кетар эканман, ёшликда бўлиб ўтган бир воқеа хотирамга келди.

Бир куни уйимизга хориждан меҳмон ташриф буюриб, бизга ўзи билан бирга олиб келган ва араб тилида босилган рўзномага ўралган ҳадяни узатди-да, ичкари ўтди. Ҳадя уйнинг токчасидан жой олган бўлса, рўзнома эса ахлат челагига тушди. Эртасига эрталаб азонда, мактабга кетиш олдидан, ахлат челагини кўчага тўкилиши мумкин бўлган жойга (у пайтда ҳам ахлат сандиқлари танқис эди) олиб бориб челакни ерга ағдаришга ҳам улгурмаган эдим, ёнимга ўзларини челаклари билан, маҳалламизнинг одамларининг айтишларига қараганда аждодлари араблардан чиққан, муҳтарам оналардан бири келиб қолдилару, челак устида ётган араб хати билан босилган ҳадянинг қоғозига кўзлари тушиб, уни дарҳол қўлларига олдиларда: «Ўғлим, ахир бу арабча, Қуръони карим тилида ёзилган-ку», деб ғижимланган, ўз мақсадини йўқотаёзган рўзномани қўллари билан авайлаб, текис қилиб тахладилар-да, челакларни бўшатиб, ўзларининг эшиклари томон аста йўл олдилар. Мендан узоқлашар эканлар, уларға разм солиб, ранжиганларини билдиму, лекин мактабга шошилиб турганим учун, ўйлашга фурсат бўлмаганидан, уйга югуриб кириб кетдим.

Ёшликда ўша онахон билан бўлиб ўтган воқеани эслар эканман, уларнинг ўша лаҳзада кечган ҳис-туйғуларини энди тўла англагандекман. Ўша ғижимланган рўзнома араб хатида босилгани учун уларга Қуръони каримдек азиз ва ўзларини қачонлардир шу тилда сўзлашадиган, ёзадиган ва ўқийдиган қавмга ҳам мансуб эканликларини эслатар, аждодларидан хушхабар етказадигандек эди. Мен ҳам қўлимдаги ўзимизнинг она тилида босилган рўзномаларга кўз ташлар эканман, беқиёс хурсанд эдим. Уларни уйнинг болалар қўли етмайдиган токчасига қўйдим-да, бир оздан кейин ўқишга киришдим.

Дарвоқе, Ватанимизда фақат ўзимизни қизиқтирган мақола ва хабарларни ўқисак, бу ерда эса ҳар бир нашр этилган жумла ҳам мен учун қизиқарли бўлиб, жумҳуриятимизда бўлиб ўтаётган ўзгаришлар ҳақида оз бўлса ҳам тасаввур ҳосил бўлишига имкон беради. Уларни ўқир эканман, ўзбек тилининг ривожланиши учун берилаётган катта эътиборни сездим. Мақола ва хабарларда ишлатилаётган янги сўз ва иборалар бунинг далилидир. Илгарилари таржимага ноқобил деб ҳисобланган рус ва роман-герман сўзлари ҳозирда ўзбек тилида ўз ифодасини топган ва ўрнини олган эди. Шу билан бирга, ўзбек тилига охирги пайтда араб тилидан кўплаб сўзлар кириб келгани кўзга яққол ташланиб турибди.

Маълумки, Ўрта Осиёда ислом дини тарқалиши билан биргаликда араб алифбоси, тили, адабиёти, маданияти, урф-одатлари ҳам кенг тарқалиб, шу минтақада яшаб келган халқларнинг ижтимоий ҳаётига катта ўзгаришлар киритган.

Йирик Ўрта Осиё алломалари — Хоразмий, Форобий, Беруний, Ибн Сино ва улардан кейин келган кўпгина шоир ва адиблар араб ва форс тилларида ижод қилишиб, ўз асарларини шу тилларнинг алифбосида ёзишган. Араб тили ижодий ҳаётда муҳим ўрин тутган. Шу сабабдан кўпгина араб сўзлари Ўрта Осиё халқларининг тилига кириб келиб, асрлар давомида ҳаттоки ўзларининг асл маъноларини йўқотган, сал ўзгачароқ маъно олган бўлишларига қарамасдан, мустаҳкам ўрин олдилар. Албатта, араб тили Ўрта Осиё халқлари томонидан эътироф этилишига, унинг ижодий ва ижтимоий ҳаётда қўлланилишига омиллар хизмат қилди. Ислом дини ва қолаверса, араб урф-одатлари ва маданияти халқларимиз ҳаётига қон билан кириб, ҳозиргача ўз кучини йўқотгани йўқ. Лекин шу билан бирга, халқ ва ундан чиққан кўпгина аллома ва адибларимиз Ўрта Осиёда араблар истилосидан олдин мавжуд бўлган аждодларимиз тил ва шеваларини тиклашга ва ҳаётга келтиришга ўз ҳиссаларини қўшиб, уларни унутилишдан сақлаб қолишган ва бизгача, шу кунгача сўзлари билан биз билган ҳолига етказиб беришга муваффақ бўлишган.

Маълумки, ўзбек тили шу асрнинг ўзидаёқ катта ўзгаришларни ўз бошидан кечирди. Аввалам бор, ўзбек алифбосининг уч марта ўзгариши, яъни араб алифбосидан лотин алифбосига ва лотин алифбосидан рус алифбосига ўтилишининг ўзи тил ва адабиётимизнинг бойиши ва ривожланишига катта зарба берди. Бу вақт ичида ўзбек тилига роман-герман ва рус тилларидан сўзлар кириб келиб мустаҳкам ўрин олди ва ҳаётда тадбиқ қилиниб келинди.

Албатта, ҳозирда ўзбек тилини ривожлантириш ва уни ажнабий сўзлардан тозалаш борасида сарф қилинаётган куч-ғайратлар тўғри йўналишда боришига шубҳа йўқ. Олимларимиз, адибларимиз ва журналистларимиз олдида катта вазифалар турибди. Уларни келажак авлодларимиз олдидаги масъулиятимизни ҳис қилган ҳолда амалга оширмоғи керак.

Яна шуни ҳам айтиш керакки, охирги пайтда рўзнома ва ойномаларда босиб чиқарилган мақола ва хабарларни ўқир экансиз, юқорида айтилгандек кўплаб араб тилидан ўзлашган сўзларнинг ўзбек тилида ишлатилаётганини кўрасиз. Тилни ривожлантириш кўп ҳолларда араб сўз ва ибораларини рус ва роман-герман тилларидаги сўзлар билан алмаштириш билан чегараланиб борилаяпти. Модомики, майл кўпроқ шу тарафга бўлса, унда шу тилда мавжуд бўлган сўзлар қандай ёзилса шундайлигича ўзбек тилида ҳам ёзилиши керак, қандай маънони англатса, ўша маънони англатиши керак, қандай талаффуз қилинса шундай талаффуз қилиниши керак. Бунинг учун ўзбек алифбосига ўша тилга хос бўлган ва ҳанузгача бизда ишлатилмайдиган ҳарфларни киритиш мақсадга мувофиқдир. Зероки умумий бўлиб қолган сўзлар араб тилидан хатосиз ва тўғри ўзбек тилига нақл қилиниб, ёзилиши керак. Масалан, араб тилидан кириб келган «субут», «сокин» ва «сабр» сўзларининг «с» ҳарфлари ўзбек тилида бир хил ёзилиб, бир хил тарзда талаффуз қилинса, араб тилида эса «С» ҳарфлари ҳар хил ёзилади ва талаффузи ҳам фарқ қилади. Ёки «толиб» ва «тахмин» сўзлари араб тилидан ўзбек тилига кириб келиб, улардаги «т» ҳарфлари ҳар хил ёзилиши билан бир қаторда талаффузи ҳам фарқ қилади. «Ҳ» ҳарфлари ҳам араб тилида 2 хил бўлиб, 2 хил талаффуз қилинади. Масалан, «ҳуррият» ва «ҳадя» сўзлари «з-омон», «зимма», «зафар» ва «забт» араб сўзларидаги «з» ҳарфлари ҳам турличадир. Араб алифбосида мавжуд бўлган «айн» ва «ҳамза»ни ўзбек тилига киритиш ҳам мақсадга мувофиқ бўлади. Зероки «таъкид», «таъмир», «таъмин», «таълим» сўзларининг талаффузи ва ёзилишида ҳам фарқ бор.

Шу билан биргаликда, баъзида, матбуотда чоп этилган мавзуларни ўқир экансиз, уларда ишлатилган сўзларни кўриб, ҳайратда қоласиз, таъбир жоиз бўлса, ҳаттоки ўйлайсиз. Негаки, ўзбек тилига кириб келган кўпгина араб сўзлари уларнинг маъноси тушунилмаган ҳолда қўлланилмоқда. Масалан, «фуқаро» сўзи араб тилида «камбағаллар ёки муҳтож одамлар» деганидир. Бу сўзнинг бирлик шакли «фақир»дир. Лекин бу кўплик шаклидаги бу араб сўзига яна «лар» қўшимчаси қўшилиши билан биргаликда, у умуман бошқа маънони англатиб, мақсад қилинган сўзни англатмаяпти. Бу ерда «фуқаро» сўзининг ўрнига «юртдошлар», «элдошлар» ёки «ватандошлар» сўзларини ишлатса ҳам бўлса керак.

Баъзи бир шаҳар ва мамлакатларнинг номлари ёзилишида ҳам хатоликларга йўл қўйилаяпти. Масалан «Кувайт» ва «Кобул» номларидаги «к» ҳарфининг ўрнига «қ» ҳарфи ёзилмоқда. Шу билан биргаликда «Вавилон», «Ливия», «Ливан», «Марокко» каби мамлакат ва шаҳар номлари рус тилидаги ҳолига айнан ўзини кўчирсак бўлади, яъни «Бобил», «Либия», «Лубнон», «Марокаш» ё «Мағриб» деб ёзиш. Бу билан тилимиздаги русча шаклга ва талаффузга кирган кўпгина номларнинг аслини берган бўлардик. Лекин бу борада шуни айтмоқ даркорки, ўзбек тилини фақатгина араб тили ҳисобига бойитиш, унинг ривожланишини араб тилига боғлиб қўйиш билан бирга, заифлаштириш ҳам демакдир. Шунинг учун, авваломбор, тилимиз келажаги олдидаги, келажак авлодларимиз олдидаги бурчни ҳис қилган ҳолда аждодларимиз бўлмиш саклар, массагетлар, сўғдлардан сақланиб қолган тарихий обидаларни қайта тиклаб, мавжуд бўлган илмий, маданий, адабий асар ва меросларни ўрганиб, тилимизни ва адабиётимизни улар билан узвий боғлиқ равишда ривожлантиришимиз керак. Шу билан бирга, туркий тиллар мажмуасига кирган тил ва шеваларидан ҳам унумли фойдаланиш мумкин. Уларда тадбиқ қилинадиган кўпгина сўз ва иборалар биз учун маъно жиҳатидан ҳам, мазмун жиҳатидан ҳам мақбулдир. Улар орқали биз тилимизни ажнабий сўзлардан холи қилиб, унинг мустақиллигини янада кучайтирамиз. Бироқ, баъзи халқаро сўзлар борки, уларни ўзбек тилида ифода этишда қийинчиликларга дуч келаяпмиз. Ўйлайманки, бундай сўзларнинг тилимизда ўрин олиши илм-фан тараққиёти ва бошқа баъзи бир омиллар тақозо этади.

Хулоса қилиб айтганда, ҳозирги пайтда тилшунос олимларимиз олдида турган энг долзарб масалалардан бири, бу қисқа вақт ичида халққа тўла ўзбек тили луғатини қўлланма сифатида етказиш ва бошқа зарур бўлган луғат ва дастурларни тузиб тақдим қилишдир.

Баҳтиёр ИРИСОВ.

Советлар мамлакатида

ИШ ТАШЛАШ УЧУН... ЁПИБ ҚЎЙИЛДИ

МОСКВА. Пойтахтдаги тиббий ходимлар агар ўз талаблари бажарилмаса февраль ойининг ўрталарида уч соатлик огоҳлантирувчи иш ташлаш билан дўқ қилмоқдалар. Соғлиқни сақлаш ходимлари шаҳар стачка комитетига шу ҳақда хабар қилишди. Бу тадбирни бир вақтнинг ўзида барча касалхоналарда, поликлиникаларда, дорихоналарда ўтказиш режалаштирилмоқда, бироқ шошилинч тиббий ёрдам одатдаги режага мувофиқ ишлайверади. Иш ташлаш комитети фақат иқтисодий шартларни қўймоқда: ажратилаётган маблағни кўпайтиришни, эскирган ускуналарни алмаштиришни, меҳнат шароитини яхшилашни, касалхоналарни зарур дори-дармонлар билан таъминлашни, иш ҳақини оширишни талаб қилмоқда.

«МУСИҚИЙ» НАЗОРАТЧИ

ТБИЛИСИ. Грузиялик ихтирочи, Тбилисидаги «Элва» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳузурида ташкил этилган «Пи» кооперативининг раиси Н. Чекишвили яратган нур ва товуш индикатори ҳар қандай электр ва радиоэлектрон схеманинг иш қобилиятини бехато аниқлай олади. Митти ярим ўтказгичли қурилма томонидан нур сигнали берилиб, такрорланадиган товуш сигнали орқали мутахассислар йиғилаётган схема монтажининг тўғрилиги ёки тўғри эмаслиги, ҳатто токка уланган ва доимий ҳамда ўзгарувчан ток билан ишлайдиган текширилаётган занжирларнинг бузуқлиги ёки бузуқ эмаслиги ҳақида фикр юрита оладилар. Асбоб конденсаторлар ва ярим ўтказгичларни, мантиқий белгилар деб аталган схемаларни ва автомобилларнинг электр схемаларини текшириш учун ҳам ярайди.

ҲАР ЭҲТИМОЛ УЧУН ЯНА БИР КАСБ

МУРОМ. (Владимир вилояти). Муром шаҳридаги тепловозсозлик заводининг кўпгина ходимлари бозор бўсағасида иккинчи касбни эгаллашга қарор қилдилар. Ана шундай истак билдирган кишилар бу ерда ташкил этилган техникавий таълим ва такомиллаштириш марказида машғулотларга қатнай бошладилар. Марказда корхона учун энг кўп зарур бўладиган мутахассислар— станокчилар, монтажчилар, рақамли программа билан бошқариладиган дастгоҳларнинг операторлари тайёрланади.

УНУМДОРЛИК УЧУН МУКОФОТ

ХАРЬКОВ. Харьков районидаги «Украина» жамоа хўжалиги «Ўроқ» ширкатига эркин ижарага олинган ерларнинг унумдорлигини оширганлик учун пул мукофоти берди. Тупроқдаги чиринди миқдори кўпайтирилди. Шўрланиши камайди. Ижарачилар хўжаликни шундай юритишга мажбур эдилар, чунки улар далаларнинг тупроғига зарар етказган тақдирда ер унумдорлигини тиклаш учун зарур бўлган ишлар қиймати миқдорида моддий зарарни жамоа хўжалигига тўлашларига тўғри келарди. Хўжалик ижара пудрати асосида механизаторлар жамоаларига бириктиб қўйилган участкаларнинг агрохимия кўрсаткичларини яхшилашга доир ишларни ҳам иқтисодий жиҳатдан рағбатлантирмоқда.

(СИТА).

Тошкент ноҳиясидаги К. Маркс номли жамоа хўжалигида тошбақалар парвариш қилинмоқда. Айни пайтда мингдан зиёд жониворларнинг нормал ўсиши учун барча шароит муҳайё. Тошбақаларни хорижий мамлакатларнинг фирмалари валюта ҳисобига сотиб олишмоқда.
СУРАТДА: хўжалик мутахассислари Г. Кривошейка ва С. Пиѓаевлар.

Р. Нурвдинов (СИТА) сурати.

Ўқув даргоҳида

ФАОЛИЯТ ЮКСАК БАҲОЛАНДИ

МАНА, икки ойдан кейин 1990 — 91 янги ўқув йилининг ҳал қилувчи учинчи чораги якунланади. Бу чорак ўқитувчи учун ҳам, ўқувчи учун ҳам катта синов палласи. Ўқитувчиларнинг кўпчилиги синовдан ўтказилиб, уларнинг билимлари баҳоланади. Илғорларнинг иш тажрибалари, дарс бериш санъати, билимлари ўрганилади, новатор ўқитувчи, катта ўқитувчи, методист ўқитувчи деган фахрий унвонларга тавсия этилади.

Ақида Тўлаганова Акмал Икромов районидаги 197 мактабда кўп йиллардан бери муаллимлик қилиб, ёшларда она тили ва адабиёт фанларига қизиқиш уйғотиб келмоқда. Устознинг катта тажрибаси туфайли шогирдлар, айниқса, X ва XI синф ўқувчилари ушбу фанларни яхши ва аъло баҳоларга ўзлаштиришмоқда.

Мактабда ўтказилган семинар ана шу педагогнинг илғор иш тажрибасини ўрганишга бағишланди. Унда шаҳар ўқитувчилари, тилшунос олимлар иштирок этишди.

Шогирдлари биринчи ярим йилликда олган билимларини синфдан ташқари олиб бораётган ишларини семинар қатнашчиларига намойиш қилиб, тўпланганларни мамнун этишди.

Айниқса, X синфда Усмон Носирнинг ҳаёти ва ижодий фаолиятига бағишлаб семинар шаклида ўтказилган очиқ дарс ниҳоятда қизиқарли ўтди. Машғулотда шоирнинг синглиси, тарихчи Инобат опа Носированинг эсдаликлари семинар иштирокчиларида жуда катта таассурот қолдирди. Қатағон йилларининг бегуноҳ қурбони бўлган Усмон Носир хотираси ҳурматига таъзим бажо келтирилди.

Ўқувчилар Иззат Султон ва Уйғуннинг «Алишер Навоий» драмасидан парча кўрсатишди, ғазал ва рубоийларидан намуналарни ёддан ўқишди. Пировардида семинар қатнашчилари бўлмиш педагог ва олимлар Ақида Тўлагановaнинг устозлик хизматини юксак баҳолаб, уни методист-ўқитувчи деган юксак унвонга тавсия этишди.

Қидирбой ТЎЛАБОЕВ,
«Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбири.

БОКС

Қозон шаҳрида бокс бўйича СССР биринчилиги давом этмоқда. Бу турнирда пойтахтимиз вакиллари муваффақиятли қатнашмоқдалар. Жумладан, 51 килограммгача вазн тоифасида Эргаш Каримов ва 91 килограммдан ортиқ вазн тоифасида Олег Маскаевлар ярим финалга йўлланма олишди. Энди қолган беллашувларнинг натижасидан қатъи назар улар камида бронза медалларининг соҳибларидир. 75 килограммгача вазнда эса Игорь Бунин (Тошкент) ҳурмат шоҳсупасининг юқори поғонасига кўтарилди.

Украинанинг Донецк шаҳрида эса байналмилалчи жангчи Арсеньев хотирасига бағишланган Бутуниттифоқ мусобақалар якунланди. Ўз вазн тоифаларида Дониёр Ўролбоев, Асатулла Аҳмедов, Элдор Зайнулин, Зиёд Усмонов, Ҳикматулла Холмуҳамедов каби тошкентлик чарм қўлқоп усталари ғолиб чиқдилар. Рауф Аҳмедовга эса иккинчи ўрин насиб этди. Шаҳримиз вакиллари команда ҳисобида ҳам биринчи ўринни эгалладилар.

* * *

Донецк шаҳрида бокс бўйича яна бир мусобақа — «Меҳнат резервлари» спорт жамияти Марказий кенгашининг биринчилиги ўтказилди. 46 килограммгача вазн тоифасида Андрей Се (Тошкент) кумуш медаль соҳиби бўлди. Ирек Габдурахмонов (Тошкент) эса 75 килограммгача бўлган вазнда учинчи ўринни эгаллади. Тошкентлик яна бир боксчи Леонид Пашков бир оз бўш қатнашди ва бешинчи ўрин билан кифояланди.

ТЕННИС

Ужгородда 1975—1977 йилларда туғилган ўсмирлар ўртасида теннис бўйича Бутуниттифоқ турнирига якун ясалди. 16 ёшлилар баҳсида Тимур Ғаниев ва 1977 йилда туғилган ўсмирлар беллашувида Андрей Филатовлар учинчи ўринни эгаллаб, бронза медалларини қўлга киритдилар.

Сўнг Венгрия ва Югославия спортчилари иштирокида халқаро турнир ўтказилди. Унда жуда чиройли ўйин кўрсатган А. Филатов ғалаба қозонди. Ушбу мусобақа якунига кўра Андрей мамлакатимиз терма командаси сафига қабул қилинди.

Гўзал Тошкентимиздаги бири-биридан чиройли бинолар шаҳримиз ҳуснига ҳусн қўшмоқда.

А. Жданов сурат-лавҳаси.

Жамият ва қонун

ФАРЗАНД ЖИНОЯТГА ҚЎЛ УРДИ...

Ёшлар, мактаб ўқувчилари ўртасида жиноятчилик нега кўпайиб боряпти! Ахир олий ўқув юртларида, жумладан мактабларда ҳам «Совет ҳуқуқи ва унинг асослари», «Жамиятшунослик» каби фанлар ўтилади-ку! Наҳотки, бу фанларнинг ўқитувчилари ёшларга тўла сабоқ бера олмаяптилар, умуман ҳуқуқ-тартибот асосларини ўқитиш билан ёшлар ўртасидаги жиноятчиликнинг олдини олиш ўртасида боғлиқлик борми!

Шу саволларга жавоб олиш учун биз халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ижроия қўмитаси Ички ишлар бошқармаси жиноятнинг олдини олиш бўлинмаси бошлиғи ўринбосари, милиция подполковниги С. А. Совков билан суҳбатлашдик.

— Сергей Александрович, айтингчи, шу фан муаллимлари мактаб ўқувчиларига, тарбияси оғир ўқувчиларга ҳуқуқшунослик бўйича берилаётган таълимнинг савиясини қандай баҳолайсиз?

—Шаҳримизда 350 дан зиёд мактаб мавжуд. 1990 йилнинг ўн ойи давомида жиноят қилган 3305 кишидан 292 нафари мактаб ўқувчилари. Сиз айтган фан ўқитувчилари ҳам шундан хулоса чиқаришлари мумкин.

— Шаҳар ички ишлар бошқармаси тарбияси оғир болаларни кескин камайтириш борасида халқ таълими бўлимлари билан қандай алоқада бўлиши керак?

— Ҳар йили шаҳар, район халқ таълими бошқармаси ва бўлимларига тарбияси оғир болалар билан ишлаш, жиноятнинг олдини олиш борасида хат йўллаймиз, жавоб оламиз. Мақсадга амалий ёндошишда эса яна кўнгилсизлик бўлади. Ўқувчиларнинг ёзги дам олиш чоғида, салбий ҳолатларнинг олдини олиш учун ҳар бир ота-она фарзандини ўз иш дастгоҳида ишлатиш йўлга қўйилган. Шаҳардаги ҳамда турар жой раҳбарлари ички ишлар ҳисобида турадиган ёшлар учун махсус киши белгилаган ҳамда 140 сўм ҳақ тайинлаган. Шу раҳбарнинг турар жойларда спорт, техник ва маданий тадбирлар ўтказиши режалаштирилган. Афсуски, бу ишда мутасадди раҳбарлар жонкуярлиги сезилмаяпти.

— Янги ўқув йили олдидан ўқитувчиларни синовдан ўтказишда шаҳар ички ишлар бошқармасидан масъул ходим қатнашадими?

— Йўқ. Ўқитувчиларнинг август кенгашида ёки шу фан ўқитувчиларини синов (аттестация)дан ўтказишда ички ишлар бошқармамиздан ҳеч ким қатнашмайди. Бундай кенгашларда шаҳар Кенгаши ижроия қўмитасидан ҳуқуқшуносгина қатнашади, холос.

— Ҳуқуқшунос билан тарбияси оғир, жиноятнинг олдини олиш бўлинмаси ходимининг фарқи бор-ку! Сизларда тажриба етарли. Нега энди...

— Тушундим, келгуси йил бу борада биз ходимларнинг аралашуви, ҳақиқатан ҳам юқоридаги фан ўқитувчиларига холис баҳо бериш имконияти яратилади. Зеро, мактабларда ёшларнинг жиноятини камайтириш, фанга бўлган масъулият яна ортади.

— Ички ишлар бошқармаси ходимлари ҳуқуқ-тартибот асосларини ўқувчиларга ўргатишда бевосита иштирок этсалар бўлмайдими?

— Ўтган йилнинг ўн ойи давомида мактаб ва мактаб интернатларида ва ҳунар-техника билим юртларида 2900 дан зиёд турли мавзуда суҳбат-дарслар ўтказдик. Лекин сиз айтган фанлар бўйича дарс берганимизча йўқ. Бу ҳақда таклиф тариқасида янги ўқув йили бошида ўйлаб кўриш керак. Нима бўлганда ҳам ёшларнинг ўртасида жиноятнинг олдини олиш учун ҳар қандай ишга қодирмиз.

Биз ушбу суҳбатда кўтарилган муаммолар хусусидаги фикрини билдиришни сўраб Тошкент шаҳар Халқ таълими Бош бошқармасининг тарбиявий ишлар бўлими мудири Номоз Орзиқулович Рўзиқуловга ҳам мурожаат қилдик.

— «Совет ҳуқуқи ва унинг асослари», «Жамиятшунослик» фанлари ўқитувчилари кўнгилдагидек дарс бераяпти, деб айта оласизми?

— Мактабларда сиз айтган фан ўқитувчилари ўқувчиларни ўз ҳуқуқлари билан таништириши, жиноятчиликнинг олдини олиш борасида ўтказилаётган дарслари бизни қониқтиради. Лекин айрим ўқувчи-талабаларнинг жиноятга қўл ураётганликларида шу фан ўқитувчиларини айблаш ноўриндир. Ёшларнинг тарбияси жамоат кучига ҳам боғлиқдир.

— Шу фан ўқитувчилари ўқув даргоҳларига ишга юборилаётганда шаҳар ички ишлар бошқармасининг жиноятнинг олдини олиш бўлими ходимлари фикри ҳисобга олинадими?

— Йўқ, бу қонунда кўрсатилмаган. Лекин фикрингиз ўринли, малакаси саёзроқ ўқитувчиларимиз ҳам йўқ эмас. Балки шу боис ҳам ўқувчи ва талабалар ўртасида жиноятчилик пайи тўла қирқилмаётгандир. Биз ҳар йили шу фан ўқитувчиларини синовдан ўтказамиз. Ўтмаганлар моддий жиҳатдан зарар кўрадилар.

— Жиноятчиликнинг олдини олишда ўқув даргоҳларида қандай амалий тадбирларга ёндошиш лозим?

— Ўтган йилнинг март-апрель ойларидан шаҳар Халқ таълими Бош бошқармаси ташаббуси билан «Ягона ота-оналар» кунини ташкил этдик. Мақсадимиз ёшларни маданий дам олишга, турли тадбирлар ўтказишга жалб этишдир. Бунинг учун шаҳримизда шароитлар бор, 11 та турли турдаги спорт, 7 та ёш техник, 1 та ёш сайёҳлар бўлимлари 45 мингга яқин ўқувчиларимиз хизматида.

— Ёзувчилар ўқув даргоҳларида таълим беришга жалб этилаётганликлари маълум. Ички ишлар ходимлари ҳам, ҳуқуқ-тарғиботчилар ҳам дарс беришса ёшлар ўртасида жиноятчилик бир мунча камайса ажаб эмас...

— Ҳа, мактаб, ҳунар-техника билим юртларида ноҳия ички ишлари, прокуратура ва адлия ходимлари турли мавзуларда учрашув, суҳбатлар ўтказишиб туришади. Ҳозир ўрта ҳисобда 5 та мактабга битта инспектор тўғри келяпти. Менимча, ҳар ким ўз хизматида, ўз жойида ишлагани маъқулдир. Лекин, ички ишларнинг тажрибали ходимлари сиз айтган махсус фанлар бўйича дарс беришган эмас. Агарда шаҳар ички ишлар бўлимида шундай ихтиёр бор бўлса, нур устига аъло нур бўлади...

— Сизнингча, ўқувчи-талабалар ўртасида жиноятнинг олдини олиш борасида шаҳар Халқ таълими Бош бошқармаси шаҳар Ички ишлар бошқармасининг ҳамкорлиги қандай бўлиши керак?

— Ёшлар ўртасида жиноятчиликнинг олдини олиш фақат ўқитувчилар, синф раҳбари, махсус фан ўқитувчисининг ёки милициянинг вазифаси эмас. Бундай ишда жамоатчиликнинг ақл, билим ва тарбия кучи ҳам керак. Фарзанд жинояти энг аввал ота-она азобидир. Таниш-билиш нафрати эса қоматни букади. Шунинг учун жиноятчиликка қарши ҳамма бир ёқадан бош чиқариб курашмоғи керак.

Суҳбатдош
Мухтор СУЛАЙМОНОВ.

Ҳар тўғрида

ОЛИБСОТАРЛАРГА ҚАРШИ

БУДАПЕШТ. «Эҳтиёт бўл, полиция» — чўчинқираб айтиладиган бундай хитоблар Венгрия пойтахтидаги ер остидан ўтиш жойларида янграй бошлади. Бундай ер ости йўлкаларини рухсат олмай савдо қилувчи «аттор»лар айниқса ёқтириб қолишган. Будапештда полиция шаҳар кўчаларини, ер остидан ўтиш жойларини ва транспорт бекатларини тегишли рухсатномасиз савдо қилувчи шахслардан тозалаш тадбири бошланди.

Бу мажбурий тадбир бўлди, айтиш мумкинки, шаҳар маъмурларининг сабр косаси тўлди. Кейинги ойларда рухсатсиз савдо қилувчиларнинг ниҳоятда кўпайиб кетиши шаҳар аҳлининг катта норозилигига сабаб бўлди, «аттор»лар ҳатто транспорт қатновига халал беришмоқда. Будапештдаги кўпгина ер ости йўлкаларидан, айниқса метро станциялари ва вокзаллар яқинидаги ер ости йўлларидан ўтиш мушкул бўлиб қолди.

Шаҳарнинг ер ости йўлкалари турфа тилли сершовқин бозорларга айланиб кетди. Иш билан шошилаётган будапештлик метрога кириб олиш учун оломон орасидан уриниб-суриниб ўтишига тўғри келади. Бунинг устига, бу ерда ёдгорликлар ёки сигареталар билангина эмас, шу билан бирга кўпинча қўлбола арақ, беҳаё журналлар ва кассеталар билан ҳам савдо қилишмоқда.

Бу бозорларда molларнинг сифати учун, табиийки, ҳеч ким кафолат бермайди. Кўпинча чет эл фирмаларининг модали ёрлиқлари ёпиштирилган ва ер ости йўлкаларида харид қилинган кийимлар бир соатдан кейин чок-чокидан сўкилиб кетади, «Француз атири» эса текшириб кўрилганда жайдари одеколон бўлиб чиқади. «Аттор»лар орасида нопок йўл билан ўз чўнтагини қаппайтиришга уринаётган чет элликлар ҳам анчагина топилади. Уларнинг кўпчилиги, Будапешт полициясининг фикрича, Венгрияга умуман рухсатсиз келишган ва маҳаллий жиноий гуруҳлар сафини тўлдиришган. Ўтказилаётган тадбир ана шундай кимсаларни аниқлаш ҳамда мамлакатдан чиқариб юборишга қаратилган.

Айни пайтда полиция кўчада китоб ва журналлар сотишни тақиқламайди. Будапешт бургомистри Габор Демскининг таъкидлашича, шу мақсад учун ер ости йўлкаларида 150 та дўконча қурилади.

Шу ҳафта мобайнида «аттор»ларни ер ости йўлларидан чиқариб юбориш билангина чекланилади. Бироқ келаси душанбадан уларга нисбатан қаттиқ жазо чоралари ҳам қўлланилиши мумкин. Бундай жазо катта жарима солиниб, молни мусодара қилишгача бўлиши мумкин.

ТЕЛЕФОН «ОПЕРАЦИЯ»СИ

НАЙРОБИ. Кения пойтахтидаги Истлей районида яшовчи аёлга ўтган йилнинг октябрь ойида «халқаро телефон сўзлашувлари» учун 132 минг кения шиллинги тўлаши кераклиги хабар қилинганида у жуда ажабланди. Гарчи у чет элда қариндош-уруғлари йўқлигини ҳамда бутун умри мобайнида бирор марта ҳам хорижга қўнғироқ қилмаганини айтиб қасам ичган бўлсада, ҳар эҳтимолга қарши унинг телефон аппаратини ўчириб қўйишди. Лекин бу обуначига бошқа телефон улаб қўйилганини ва айни шу телефоннинг эгаси чет элдагилар билан «маҳмадонагарчилик» қилганини камдан-кам одам биларди.

Вақт ўтиши билан шунга ўхшаш бошқа воқеалар ҳам юз берди ва бу полицияни мазкур иш билан жиддий шуғулланишга мажбур қилди. Шу кунларда тугалланган тергов натижасида Кения почталар ва телекоммуникациялар корпорациясида жиноятлар гуруҳи иш олиб бораётгани, улар ҳалолликка ўч бўлмаган мижозларга катта ҳақ эвазига рўйхатга олинмаган аппаратлар ўрнатиб берганликлари маълум бўлди. Бундай аппаратлардан фойдаланганлик учун ҳақ тўланадиган ҳисоб варақалари ғайри қонуний тарзда фойдаланилаётган номерларнинг расмий эгаларига юборилаётган экан.

Корпорация миллионлаб шиллинг зарар кўраётган бир пайтда тўда катта даромад қилаётган эди. Кения почталар ва телекоммуникациялар корпорацияси кўраётган молиявий зарар шу қадар катта эдики, ўтган йили жаҳон банки унга ҳатто етти мингдан кўпроқ хизматчини ишдан бўшатишни маслаҳат берди. Маълум бўлишича, ортиқча харажатлар қилинаётганлигининг сабаби ходимлар ҳаддан зиёд кўпайиб кетганида ёки бошқарма хатоларга йўл қўяётганда эмас экан. Полициянинг маълумотларига қараганда, ҳозирча, 30 жиноятчи қўлга олинди. Бироқ жиноятчиларни ҳибсга олишнинг ўзи камлик қилади, ҳали яна қолган «номерсиз» телефон аппаратларини топиш керак. Бунинг учун эса вақт зарур, деб ёзади пойтахтда чиқадиган «Стандарт» газетаси.

Бу орада ҳалол кенияликлар тўданинг жиноий фаолиятидан хабар топиб, ўз телефон ҳисоб варақаларини синчиклаб текшира бошладилар. Кузатувчиларнинг фикрича, бундай синчковлик уларга тез орада асқотади, чунки Кенияда алоқа хизматлари учун тўланадиган ҳақ 10—40 фоиз оширилиши кутилмоқда.

(СИТА).

Муҳаррир ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Жумҳурият «БИЛИМ» жамияти бошқарувининг

ЛЕКТОРЛАР УЙИДА

«ИСЛОМ, ҚУРЪОН, ҲАДИС» деб номланган

МАЪРУЗАЛАР ТУРКУМИ БОШЛАНАДИ

Туркумда ислом динининг асослари, исломдаги мазҳаблар, Қуръони карим, ҳадиси шариф, исломнинг аёлга муносабати, исломда оила масаласи, бола тарбияси каби мавзулар ҳақида гап юритилади.

Маърузаларни Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари Диний Бошқармасининг масъул ходимлари, Имом Бухорий номли Тошкент Ислом Олий маъҳадининг мударрис ва устозлари, «Ислом нури» жаридаси муҳарририятининг раҳбар ходимлари олиб борадилар.

Маърузалар туркуми 25 февраль соат 16.00 да бошланади.

Абонемент ва чипталар Лекторлар уйида сотилади.

Манзилимиз: Марказ — 14, А. Қодирий кўчаси, 13-уй («Скопье» магазини яқинида жойлашган).

Маълумотлар учун телефонлар: 44-57-47, 44-61-54.

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Фуқароларнинг пул маблағларини СССР Жамғармалар банки муассасаларида сақлашдан манфаатдорлигини ошириш мақсадида

1990 йил 1 ноябрдан бошлаб

МУАЙЯН МУДДАТГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИГАН

МУҲЛАТЛИ ОМОНАТЛАР ЖОРИЙ ЭТИЛДИ

1 йилдан ортиқ бўлган 3 йилгача, 3 йилдан ортиқ бўлган 5 йилгача, 5 йилдан ортиқ муҳлатга.

МУҲЛАТЛИ ОМОНАТЛАР БЎЙИЧА ҚУЙИДАГИ ФОИЗ ДАРОМАДЛАРИ БЕЛГИЛАНАДИ:

— **1 йилдан ортиқ бўлган 3 йилгача** — йилига 5 фоиз;
— **3 йилдан ортиқ бўлган 5 йилгача** — йилига 7 фоиз;
— **5 йилдан ортиқ** — йилига 9 фоиз.

Муҳлатли омонатлар бўйича қўшимча бадал тўланмайди ва қисман пул миқдорлари (шу жумладан, фоизлар ҳам) берилмайди, Ҳисоб дафтарчасидаги пулни тегишли фоизлари билан бирга фақат тўлиқ ҳолдагина олиш мумкин.

Омонат илгари белгиланган муддатдан эртароқ олинадиган бўлса, йилига 2 фоиз ҳисобидан даромад тўланади.

Омонат келишилган сақлаш муддати тугагандан сўнг ҳам сақланганда, ҳисоб беркилганда омонат бўйича даромад омонат қўйилган муддатига мувофиқ келувчи фоиз даромади ҳисобидан омонатнинг амалда сақланган муддати учун тўланади, муҳлатли омонатлар бўйича муомалалар СССР Жамғармалар банкининг барча муассасалари томонидан амалга оширилади.

1990 йил 1 ноябргача очилган муҳлатли омонатларнинг эгаларига уларни 1991 йил 1 майгача янгича шартларда муҳлатли омонатларга қайта расмийлаштириш ҳуқуқи берилади. Қайта расмийлаштирилмаган омонатлар бўйича йиллик даромад ҳозирги пайтдаги белгиланган миқдорда, яъни 3 фоиз ҳажмида тўланади.

Шу билан бир вақтда, ёшлар мукофотли омонатлари бўйича фоиз даромадлари йилига 5 фоизгача, болалар мақсадли омонатлари йиғма омонатлари бўйича эса йилига 9 фоизгача оширилади.

Талаб қилиб олингунча, шартли, тақдим этувчининг номига ёзилган омонатлар бўйича амалдаги 2 фоизлик йиллик даромад сақланиб қолади.

1990 йил 1 ноябрдан бошлаб муҳлатли омонатларнинг ҳозирги мавжуд фоиз даромадлари бўйича, шунингдек, қўшимча бадалли муҳлатли омонатлар ва шартномавий бўйича ҳисоблар очиш тўхтатилади.

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Аҳолига узлуксиз хизмат кўрсатилишини таъминлаш, навбатларнинг олдини олиш мақсадида янгича шартларда муҳлатли омонат ҳисобларини очиш учун СССР Жамғармалар банки идораси 1991 йил 1 майгача бўлган даврда қайта расмийлаштирилган барча турдаги омонатлар бўйича 1990 йил 1 ноябрдан бошлаб янгича фоизли даромадларни тўлаш ҳақида қарор қабул қилади.

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ.

18-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги касблар бўйича

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ТОКАРЬ, ҚОЛИПЛОВЧИ.
ЎҚИШ МУДДАТИ — 6 ОЙ.

ЎҚИШГА СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДА ХИЗМАТНИ ЎТАБ КЕЛГАН, ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА УНИНГ АТРОФИДА ЯШОВЧИ ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш даврида 40 сўм миқдорида нафақа, ишлаб чиқариш тажрибаси даврида иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

ЎҚИШ ДАВРИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР «ТАШТЕКСТИЛЬМАШ» ЗАВОДИГА ДОИМИЙ ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Заводдаги малакали ишчиларнинг ўртача иш ҳақи 300-400 сўмдир.

Заводда тиббий-санитария қисми, касалхона, санаторий-профилакторий, тиш даволаш поликлиникаси, спорт комплекси, машинасозлик техникуми, дам олиш зонаси, кашшофлар лагери бор.

ЎҚИШ ГУРУҲЛАР ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Билим юртига киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ариза, ўрта маълумот ҳақида ҳужжат, тиббий маълумотнома, паспорт, ҳарбий патта, 6 та фотосурат (3х4).

АРИЗАЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 57-уй, (7, 9, 24, 28-трамвайлар ва 2, 6, 13, 16-троллейбусларнинг «Социалистик шаҳарча» бекати). Телефонлар: 53-95-26, 53-95-23, 53-95-21.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

СОВЕТ АРМИЯСИ САФЛАРИДАН ЗАҲИРАГА БЎШАТИЛГАН ЙИГИТЛАРНИ «ҲАЙДОВЧИ» ИХТИСОСИ БЎЙИЧА

«СПЕЦТРАНС» ИХТИСОСЛАШГАН АВТОТРАНСПОРТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИГА

Шартнома асосида ана шу ихтисос бўйича ўқишга юборади. Ўқиш ноҳия ДОСААФларида ўтказилади. Ўқиш муддати — 6 ойгача. Ўқиш даврида 100 сўмдан стипендия тўланади.

Ўқишни битирганлар ноҳия автокорхонаси ихтиёрига — ихтисослашган автомашиналарда сув сепиш ва ахлатларни олиб чиқиш бўйича ишга юбориладилар.

Иш ҳақи ойига 300 сўмдан 500 сўмгача (меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли).

Манзилимиз: Тошкент шаҳри-132, «Октябрь» саноат минтақаси (метронинг «Чилонзор» станциясидан 79, 152-автобуслар билан «18-Автопарк» бекатигача борилади). Телефон: 47-05-94, ёки марказнинг Акмал Икромов ноҳия бўлими — Фарҳод кўчаси, 21-уй.

Ўзбекистон ССЖ Маданият вазирлиги

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

28 ФЕВРАЛЬ СОАТ 19.30 ДА

РАҲМАТЖОН ҚУРБОНОВ

иштирокида

«ЛАЗГИ» ДАВЛАТ ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК АНСАМБЛИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

БАДИИЙ РАҲБАРИ — РАҲМАТЖОН ҚУРБОНОВ.

БАЛЕТМЕЙСТЕР — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ГУЛЧЕҲРА ФОЗИЛЖОНОВА.

Музика раҳбари — ИСМАТ РАҲМАТУЛЛАЕВ.

Чипталар Халқлар дўстлиги саройи кассаларида соат 11.00 дан бошлаб сотилмоқда.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

14, 15 ФЕВРАЛЬ СОАТ 17.00 ВА 20.00 ДА

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ

НАСИБА АБДУЛЛАЕВА

ва

«САМАРҚАНД» АНСАМБЛИНИНГ

ЯНГИ КОНЦЕРТ ПРОГРАММАСИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари—Баҳром АБДУЛЛАЕВ.
Касса соат 11 дан 19.00 гача ишлайди.
Маълумотлар олиш учун телефонлар: 45-92-13, 41-74-30.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

20, 21 ФЕВРАЛЬ СОАТ 19.30да,
22, 23 ФЕВРАЛЬ СОАТ 16.00 ва 19.30да

БУТУНИТТИФОҚ ЭСТРАДА ҚЎШИҚЛАРИ КОНКУРСИ ЛАУРЕАТИ

ЮЛДУЗ УСМОНОВА

КУЙЛАЙДИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

«ЮЛДУЗ» ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ, ҚИЗИҚЧИ ВА РАҚҚОСАЛАР ИШТИРОК ЭТАДИ.

Касса соат 11.00 дан 19.00 гача ишлайди.
Жамоа талабномалар қабул қилинади. Телефон 45-85-68.

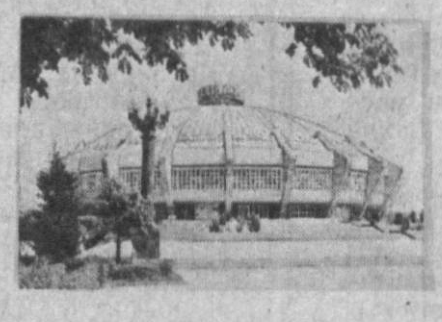

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

(Хадра майдони)

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА

7 ФЕВРАЛДАН БОШЛАБ

ФАҚАТ 10 КУН

«СУАР» ХИТОЙ ЦИРКИНИНГ НОЁБ ТОМОШАЛАРИ

Томошалар соат 19.00 да; шанба кунлари соат 15.00 ва 18.00 да; якшанба кунлари соат 12.00, 15.00, 18.00 да бошланади.

—ОММАВИЙ ТАЛАБНОМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

44-35-91 телефони бўйича маълумотлар олиш мумкин.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА— 5/II да **Травиата**, 6/II да **Оққуш кўли**, 7/II да **Флория Тоска**.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/II да **Келинлар қўзғолони**, 6/II да **Нажот истаб**, 7/II да **Олтин девор**.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 6/II да **Нурхон**, 7/II да **Анқовлар чайқови**.

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/II да **Кулги ва қўшиқ кечаси**, 6/II да **Фармонбиби аразлади**, 7/II да **Отасининг қизи**.

КИНО

5 ФЕВРАЛЬ

Навоий номидаги Санъат саройи— «ҚУРБОН» (18.00, ўзбек тилида, Бангладеш киностудиясининг маҳсулоти).
Москва — «027-БУЙРУҚ» (тоқ соатларда).
Восток — «027-БУЙРУҚ» (17.00, 20.00).

6 ФЕВРАЛЬ

Навоий номидаги Санъат саройи— «ҚУРБОН» (18.00, (12.00, 15.00, 18.00, **ўзбек тилида, Бангладеш киностудиясининг маҳсулоти).**
Москва — «027-БУЙРУҚ» (тоқ соатларда).
Восток — «027-БУЙРУҚ» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

АВТОТРАНСПОРТ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

СССР транспорт қурилиши вазирлиги «Транссигналстрой» трестининг

820-қурилиш-монтаж поезди

1989 йилда чиқарилган янги «МАЗ-5334» моделдаги ёқилғи қуйиш автомашинаси (кузови «цистерна» кўринишида, сиғими 7,5 тонна)ни «Волга» ГАЗ-24, «РАФ» автомашинасига, «МАЗ» ёки «КАМАЗ» негизидаги узунлик ўлчовчи машинага (иложи бўлса, 1989—1990 йилларда чиқарилган)

АЛМАШТИРАДИ

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Маҳзуна кўчаси, 1-боши берк кўча, 14«а»-уй.
Телефонлар: 96-58-70, 96-72-51, 96-74-12, 96-72-30.

Тошкент шаҳар давлат статистика бошқармасининг Тошкент ўқув комбинати томонидан **Усмонова Дилором Абдишукуровна** номига берилган А—001663 номерли йўқолган

ГУВОҲНОМА

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон ССЖ Вазирлар Маҳкамаси қошидаги Тиббиёт санитария бирлашмасининг Марказий бирлашган клиник касалхонаси маъмурияти ва жамоаси бош врач муовини Ў. К. Раззоқовга отаси

Комилжон РАЗЗОҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Муассислар: халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент шаҳар қўмитаси

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

84,397 нусхада чоп этилади. Индекс 64690.
Буюртма: 4728. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.